

Rendkívüli életek

*Bizonyágtételek
a krisztusi lelkületről*

William MacDonald

EVANGÉLIUMI KIADÓ

LIVING ABOVE THE AVERAGE
Copyright 2001
William MacDonald

© 2005 by Evangéliumi Kiadó és Iratmisszió

ISBN 963 9434 99 X

A magyarországi jogok tulajdonosa és a kiadásért felel
az Evangéliumi Kiadó és Iratmisszió
1066 Budapest, Ó utca 16.
Felelős szerkesztő: Vohmann Péter

Tartalom

1. Mit tenne Jézus?	4
2. Isten barátja	7
3. A szeretet apostola	9
4. Nagy béke a bánatban	14
5. Az engedelmesség ára	16
6. Az összetöretettséggel győzelemre segít	18
7. Semmilyen szolgálat nem lealacsonyító	20
8. Skócia fia, akire hazája büszke volt	22
9. Az alázatos tábornok	27
10. Együtt egészségben és betegségben	28
11. Az én parancsolóm	31
12. A társadalom kirekesztettjeinek barátja	34
13. A gyűlölet viszonzása szívélyességgel	36
14. Aki a másik arcát is odatartotta	38
15. A legmelegebb tűz	40
16. Szeressétek ellenségeiteket	41
17. A megbocsátás isteni dolog	43
18. Ahol végrendelet van	45
19. Gyalázkodás és a köpködés elviselése	47
20. A zsidó ószeres	49
21. A császár gladiátorai	50
22. Az első parancsolat ígérettel	52
23. A szerető Isten	53
24. Hihetetlen kegyelem	57
25. Ő szerette a szegényeket	60
26. Meztláb a gyülekezetben	62
27. Az Amazonas fölött lelőtt repülőgép	63
28. Louise és a köztisztasági gépkészítő	67
29. Kevés lenne az idő mindet elbeszélni	71
30. Rendkívüli élet	77
Jegyzetek	79

*

Ha az a mód, ahogy keresztyén életedet éled, megmagyarázható a saját szempontodból, akkor mit ajánlatsz a szomszédodban élő embernek? Az ő életmódja is megmagyarázható a maga szempontjából, és lehet, hogy te történetesen „vallásos” vagy, de ő nem az! A keresztyénség lehet a te hobbid, de nem az övé, és egyáltalán nem biztos, hogy nagy hatással van rá az a mód, ahogyan gyakorlod. Az életedből semmire sem figyel fel, nincs semmi kívánatos az életedben. Alkalmasnak érzi magát mindenre anélkül a kényelmetlenség nélkül, hogy keresztyén legyen.

Ian Thomas őrnagy
a „Krisztus megtartó élete”
(Evangéliumi Kiadó) szerzője

1. Mit tenne Jézus?

A hegyen imával töltött éjszaka után Jézus kiválasztott tizenkét tanítványt. Apostoloknak nevezte őket, mert szét akarta küldeni őket a világba, hogy terjesszék az evangéliumot. Az apostol szó jelentése: „valaki, akit elküldtek”.

Amikor lementek a hegyről, Jézus elkezdte őket tanítani arra, hogyan teljesítsék küldetésüket. Először az életmódjukról beszélt: Önfeláldozóan kell élniük, komolyan kell venniük az elhívásukat, és népszerűtlennek kell lenniük, üldöztetést szenvedve Őmiatta.

Ezután leírta, hogyan kell viselkedniük:

„Nektek azonban, akik hallgattok engem, ezt mondom: szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnek titeket; áldjátok azokat, akik átkoznak, és imádkozzatok azokért, akik bántalmaznak titeket. Aki arcul üt, annak tartsd oda a

másik arcodat is, és aki elveszi felsőruhádat, attól alsóruhádat se tagadd meg. Mindenkinek, aki kér tőled, adj, és attól, aki elveszi a tiedet, ne követeld vissza. És amint szeretnétek, hogy az emberek veletek bánjanak, ti is úgy bánjatok velük.

Ha azokat szeretitek, akik szeretnek titeket, mi a jutalmatok? Hiszen a bűnösök is szeretik azokat, akik őket szeretik. És ha azokkal tesztek jót, akik veletek jót tesznek, mi a jutalmatok? Hiszen a bűnösök is ugyanezt teszik. És ha azoknak adtok kölcsönt, akiktől reméletek, hogy visszkapjátok, mi a jutalmatok? Bűnösök is adnak kölcsönt bűnösöknek, hogy visszkapják azt, ami jár nekik. Ti azonban szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót, és adjatok kölcsön, semmit sem várva érte: nagy lesz akkor a jutalmatok, és a Magasságos fiai lesztek, mert ő jóságos a hálátlanok és gonoszok iránt. Legyetek irgalmasok, amint Atyátok is irgalmas” (Lk 6,27-36).

Vajon hogyan válaszolsz az Úr eme parancsolataira? Azt mondod-e: „Igen, ez az, amiben hiszek. És ez az, amit a keresztyének cselekednek.” Ha elégedett vagy, hogy mindnyájan így élünk, azt javaslom, olvasd el még egyszer ezeket a verseket, és lepődj meg azon, amit mondanak.

Amire az Úr itt tanít, az nem e világi életmód. Olyan magatartás, amely nem természetes. A testiességen felülemelkedő viselkedés, magasabb szintű élet. Jézus azt bizonygatja, hogy az én életemnek másnak kell lennie, mint a szomszédaim életének. Ha nem vagyok különböző, azzal azt mondom nekik: „Ne féljetek, én is pont olyan vagyok, mint ti.” Ha nincs köztetek különbség, akkor miért hallgassanak rád, amikor megpróbálsz befolyásolni őket Krisztus követését illetően? A különbség az, ami igazán számít. Ez pedig nem más, mint az isteni élet.

Viszont ha azt látják, hogy nagy a különbség az én életem és az ő életük között, bizonyára eltöprengenek azon, hogy mi lehet ennek az oka, kitárván az ajtót előttem,

hogy megoszthassam velük az evangéliumot. A Torchbearers (Fáklyavivők) alapítója, Ian Thomas mondja:

„Csak akkor van esélyed hatni szomszédaidra, ha életed milyensége zavarba ejti őket. Mások számára nyilvánvalóvá kell válnia, hogy az a fajta élet, amit te élsz, nemcsak fölöttébb dicséretre méltó, de túl van minden emberi magyarázaton. Túl an az emberi utánzóképeségen, és bármennyire kevéssé értik, nyilvánvaló számukra, hogy erre csak Isten képes azáltal, hogy újrateremti magát benned.”¹

Dióhéjban ez azt jelenti, hogy embertársaidnak meg kell győződniük arról, hogy az Úr Jézus Krisztus, akiről beszélsz, életed nélkülözhetetlen része.

Nemkeresztyén emberek gyakran visznek véghez hősies cselekedeteket. Veséket adományoznak a veseelégtelenség áldozatainak. Nagy szeretettel gondozzák idős szüleiket. Nagylelkűen adakoznak jótékonyági célokra. Mi azonban arra vagyunk hivatva, hogy túlmenjünk azon, ami természetes a világi emberek számára.

Mindezt elmondva, hozzá kell tennem, hogy valahányszor egy keresztyén valóban krisztusi módon viselkedik, semmi biztosíték nincs arra, hogy ezáltal megnyeri Krisztus számára az embereket. Felelősek vagyunk azért, hogy úgy cselekedjünk, ahogy az Úr tenné, de a hitetlenek is felelősek azért, hogy belé helyezték hitüket. Mindig lesznek, akik visszautasítják.

De ez nem minden. Ha krisztusi módon viselkedsz, mindig lesznek olyanak, akik azt gondolják, hogy megháborodtál, hogy elvesztetted az eszedet. Aligha számíthatsz jobb bánásmódra, mint amiben Ő részesült. A tanítvány nem feljebbvaló a mesterénél.

Sok évvel ezelőtt F. M. Dosztojevszkij orosz író írt egy könyvet², amelyben úgy ábrázolta Miskin herceget, mint az emberiség tökéletes példáját. Az emberek nem értették a herceget. Azt gondolták, hogy megőrült. A könyv címe: A félkegyelmű. Minél inkább idomulunk

Krisztus képéhez, annál nagyobb a kockázata annak, hogy félkegyelműnek tartsanak minket.

Igaza volt tehát Pál apostolnak: Az „élet illata életre” vagyunk egyesek számára, míg a „halál illata halálra” mások számára. A megszentelt élet által vagy csodálkozást, vagy zavart keltünk a környezetünkben. Mindkét esetben az Úr gyermekeinek mutatkozunk azáltal, hogy követjük őt.

A továbbiakban felidézzük a történelem számos nagy pillanatát, amikor keresztyének szó szerint vették Jézus mondásait, és szerették ellenségeiket, megbocsátottak rosszakaróiknak, jót adtak rosszért cserébe, bosszúvágás nélkül túrték a bántalmazást, adtak a viszonzás reménye nélkül – megkérdezve maguktól: „Vajon mit tenne most Jézus?”, és aszerint cselekedtek.

2. Isten barátja

Henry Suso német Krisztus-hívó az 1300-as években élt. Őt, Paul Tersteegent és néhány más istenfélő hívőt úgy ismerték, mint „Isten barátait”. Olyan férfiak voltak, akik „a Felséges rejtekében laktak”, olyanok, mint az 1. zsoltár áldott embere, aki „az Úr törvényében gyönyörködik, és az ő törvényéről elmélkedik éjjel-nappal”. A menny állampolgárai voltak. Közmondásosan szent életet éltek.

Egy napon kopogtak Suso ajtaján. Amikor kinyitotta, ott állt egy asszony, akit azelőtt sohasem látott, egy csecsemővel a karján. Minden figyelmeztetés nélkül Suso karjaiba tette a gyermeket, ezt mondva: „Tessék, itt van a bűnöd gyümölcse” – majd távozott.

Suso meghökkent. Az asszony megalapozatlan vádja

úgy érte, mint derült égből a villámcsapás. Ott állt egy csecsemővel a karjában. Nem volt kétsége, hogy a gyermek az asszony bűnének gyümölcse, de nem az övé. Az asszony betehette volna a csecsemőt egy zsákba, és lerakhatta volna egy szemétdombon, de fontosabb volt számára, hogy valaki másra hárítsa a felelősséget.

Az eset híre gyorsan terjedt városszerte, és Susot azzal vádolták, hogy vallási szélhámos. De ő nem volt sem képmutató, sem szélhámos. Nem tehetett mást, visszavonult és az Úrhoz kiáltott:

„Mit tegyek, Uram? Te tudod, hogy ártatlan vagyok.”

A válasz világos és egyszerű volt: „Cselekedj, ahogy én cselekedtem; szenvedj mások bűnéért, és ne szólj semmit.” Suso felnézett a keresztre, és béke töltötte el a lelkét.

Úgy nevelte fel a gyermekeket, mintha a sajátja lett volna, és sohasem védekezett a vádaskodás ellen.

Évekkel később a bűnös asszony visszatért a városba, és elmondta az embereknek, hogy Suso ártatlan, és hamis váddal illette őt. Az igazságtalanság ugyan megtörtént, de Isten jóra fordította. Suso ezáltal még jobban hasonlónak vált Krisztus képéhez. Győzedelmeskedett.

Az Ószövetségben azt olvassuk, hogy Józsefet is hamisan és igaztalanul vádolták, ami nagy szívfájdalmat okozott neki. A csábító nő nemi erőszak kísérletével vádolta, és még József ruháját is felmutatta, mint feltételezett bűnének bizonyítékát. József mégis az Úrra bízta az ügyet, az Ő védelmére hagyatkozva.

Az Úr Jézust is hamisan vádolták. Ellenségei azt állították, hogy házasságon kívül született. Véleményük szerint csodáit a Sátán hatalmával vitte végbe. Azzal vádolták, hogy felforgatja a Római tartományt. Mégis, a legnehezebb helyzetekben is képes volt ezt mondani: „Igen, Atyám, mert így kedves előttem.”

Az Úr Jézus példája arra tanít minket, hogy nem kell

igazolnunk magunkat vagy jogi segítséghez folyamodnunk. Isten lehetővé teszi, hogy a bűn napvilágra kerüljön, leleplezve a vádlót, és felmentve a megrálgalmazottat.

3. A szeretet apostola³

Robert Chapman gazdag családban nőtt fel. Fényűző házuk volt személyzettel, és egy autójuk, oldalán a családi címerrel. A család vallásos volt, de nem mélyen keresztyén.

Húszéves korában egy barátja meghívta, hogy hallgassa meg James Harrington Evans prédikálását. Ez fordulópont volt Chapman életében. Néhány napon belül megtért.

Olvasta a Bibliában, hogy a hívőket meg kell kereszteni, ezért megkérte Evans tiszteletest, hogy keresztelje meg őt. Az óvatos prédikátor ezt mondta: „Nem gondolod, hogy várnod kellene még egy ideig, és megfontolnod a dolgot?”

Chapman így válaszolt: „Nem, azt hiszem, sietnem kell, hogy engedelmeskedjek az Úr parancsának.” Ez az engedelmes szellem egész életében végigkísérte.

Bár sikeres ügyvéd lett belőle, úgy érezte, hogy az Úr teljes idejű keresztyén munkára hívta el őt. Nem nyugodott, amíg le nem mondott mindenről, hogy követhesse Krisztust. Esetében a „mindenről” való lemondás azt jelentette, hogy túladott egész vagyonán, és hátat fordított jogi praxisa státuszának és presztízisének. Az volt a kitűzött célja, hogy a szegények között dolgozzon. Végül is *„nem Isten választotta-e ki azokat, akik a világ szemében szegények, hogy hitben gazdagok legyenek, és örököljék azt az országot, amelyet Isten az őt szeretőknek ígért?”* (Jak 2,5). Va-

jon nem a szegényeknek kell-e hirdetni az evangéliumot? (Mt 11,5). Vajon az egyszerű emberek nem hallgatták-e szívesen Jézust? (Mk 12,37).

Az emberek látták ezt a „magas, mosolygós fiatal ügyvédet, amint karon fogva vezet egy szegény, roskatag, vak öregasszonyt, akinek nem volt senkije, aki elkísérte volna az istentiszteletre. Ahogy együtt végigmentek a padosrok között, élő szemrehányás voltak azok számára, akik – bár helyes tanokat vallottak –, önzők és szívtelenek voltak az életben.”

Chapman végül az angliai Barnstaple egy nyomor-nyegyedébe költözött, hogy elérje a nyomorgókat és a lecsúszottakat. A negyedek részegeskedés, szenny és mocskok, utcai patkányok, betegségekkel sújtott viskók és szegénység jellemezte. Mégis rendszeresen segített az embereken, és mindig szívesen látta őket az otthonában.

Ezt mondta: „Sokan prédikálják Krisztust, de kevesen élnek Krisztus példája szerint; az én nagy célom az, hogy úgy éljek, mint Krisztus.” Évekkel később John Nelson Darby mondta róla: „Ő aszerint él, amit én prédikálok.”

Amikor Chapman kabátja viseltessé vált, egy keresztény barátja adott neki egy újat, de sohasem látta, hogy viselte volna. Továbbajándékozta egy szegény embernek, akinek egy kabátja sem volt. Robert Chapmant az lepte meg, hogy az emberek azt gondolták, ez valami rendkívüli dolog.

Rokonait és barátait zavarba ejtette önfeláldozó életmódja. Egyikük elhatározta, hogy meglátogatja, hogy lássa, hogyan él. Amikor a taxi megállt Chapman háza előtt, a rokon megszidta a taxist: „Mondtam magának, hogy Chapman úr házához hajtson.” – „Ez az a ház, uram.”

Amikor belépett a házba, a megrémült látogató így kiáltott fel: „Robert, mit csinálsz te itt?

„Szolgálom az Urat azon a helyen, ahová küldött.”

„Hogyan élsz? Van bankszámlád?”

„Egyszerűen bízom az Úrban, és elmondom neki, mire van szükségem. Ő sohasem hagy cserben, így hi-tem növekszik, a munka pedig folytatódik.”

A látogató látta, hogy az éléskamra csaknem üres, így felajánlotta, hogy vásárol némi élelmet. Robert azt mondta neki, hogy menjen el egy bizonyos boltba. A bolt tulajdonosa korábban ellenségesen viselkedett Chapmannal szemben. Amikor megmondták neki, hogy szállítsa le R. C. Chapmannek a hatalmas megrendelést, megadta magát. Azonnal Chapman házához ment a szállítmánnyal, ahol könnyek és őszinte megbánás kíséretében bocsánatot kért tőle. Ráadásul elfogadta Krisztust, mint Urát és Üdvözítőjét.

A vendégszeretetet szolgálatának fontos részévé vált. Chapman vett egy házat szemben a sajátjával, és kérte az Urat, hogy küldjön oda vendégeket tetszése szerint. Nem volt szállásdíj, és senkitől sem kérdezte meg, mikor kíván távozni. A vendégeknek azt mondta, hogy cipőjüket vagy csizmájukat minden este tegyék az ajtajuk elé. Reggelre az összes ki volt tisztítva. Chapman ily módon mosta meg vendégei lábát. Eme agglegényi vendégszeretettel az volt a célja, hogy megtanítsa az embereket az istenfélő életre és az Úr embereinek szolgálatára. „Az asztalnál nagy volt a vidámság – mindenhol a bölcsesség és a kegyesség szavai hallatszottak; de annak nem adtak helyet, hogy a társalgás illetlen beszéddé fajuljon. Házi szabály volt, hogy senki sem mondhat rossz- szat távollévő személyről, és e szabály megsértése hatá- rozott, ám jóindulatú megrovást vont maga után.”

Az az erény, amiről Robert Chapman leginkább is- mert volt: a szeretet. Egyik bírálója megesküdtött, hogy soha nem lesz hozzá többé köze és soha többé nem be- szél vele. Egy napon azon vették észre magukat, hogy egymás felé sétálnak a járdán. Chapman mindenről tu-

dott, amit a másik férfi mondott róla, de amikor találkoztak, Robert átkarolta őt, és ez mondta: „Kedves testvérem, Isten szeret téged, Krisztus szeret téged és én is szeretlek.” A férfi megbánta bűnét, és újra felvette a kapcsolatot a gyülekezettel.

Egy külföldi barátja küldött neki egy levelet, amelyet így címzett meg: R. C. Chapman, a Szeretet Egyeteme, Anglia. Bármilyen hihetetlennek tűnik is, a levelet kézbesítették.

Chapman nem szerette a Gyülekezeten belüli szektás megosztottságot, de szerette Isten minden igaz gyermekét, bármelyik gyülekezethez tartozott is. Amikor a gyülekezetében egy klikk külön akart válni és tulajdonjogot követelt a vagyonban, ő beleegyezett. Később, amikor a városi önkormányzat igényt tartott egy telekre, amelyet Chapman vásárolt egy gyülekezet számára, engedett a városnak. Nem akarta törvény elé vinni ezeket az ügyeket, ügyvédi szakértelme ellenére sem. A személyes viták kezelésében került az elhamarkodott cselekvést, és az imádkozáshoz folyamodott. Egyszer, amikor megszidta J. N. Darbyt, mert az elhamarkodottan cselekedett, Darby ezekkel a szavakkal próbálta védeni tettét: „Hat hetet vártunk.” Chapman így válaszolt: „Hat évet kellett volna várnunk.”

Chapman fegyelmezetten élt, időt szakítva az imádkozásra, az Ige olvasására, a közös étkezésekre, a családlátogatásokra, a nincstelének segítésére, a szabadtéri prédikálásra és a Biblia tanítására. Szombatoként böjtölt, és dolgozott az esztergáján, amellyel fatányérokat készített, ajándékol az emberek számára.

Egyik életrajzírója, Frank Holmes mondta róla: „A megszentelődés, a jellemesség és az áldozatkészség tekintetében párját ritkította; mégis egyszerű és alázatos maradt, akár egy gyermek. Szellemi óriás volt. Alkatá-

nak egyetlen vonását sem köszönhette a reklámszakemberek világi módszereinek.”

Krisztus arra tanította tanítványait, hogy ha hatást akarnak gyakorolni az emberekre, akkor az átlag fölött kell élniük. Azt látjuk, hogy ez teljesült R. C. Chapman életében. Egyik rokona kíváncsi volt, vajon mi készíteti Robertet, hogy ilyen rendkívüli (nem e világi) életet éljen. Észrevette, hogy „Chapmant olyan belső erők mozgatják, amelyekről ő maga semmit sem tud.” A rokon elhatározta, hogy kideríti, mi az, aminek ő nincs a birtokában. „Őszintén megmondta Chapmannek, hogy milyen helyzetben van. Ezután együtt imádkoztak és tanulmányozták a Bibliát. Az eredmény az volt, hogy a látogató egészen más emberként ért haza.

Mesterkéltné korunkban, amikor ravasz trükköket és manipuláló stratégiákat alkalmaznak, egy olyan ember mint Robert Chapman marslakónak, egy másik világból jött látogatónak tűnik. Ez igaz is. Ő az volt. Ő „a Felső rejtekében lakott, a Mindenható árnyékában pihent”. A. W. Tozer a hozzá hasonló emberekről írta:

„Az igazán szellemi ember valóban különcnek számít. Nem magáért él, hanem azért, hogy mások érdekeit képviselje. Megpróbálja rávenni az embereket, hogy mindent Uruknak adjanak, és magának nem kér részesedést. Nem abban leli örömét, hogy tisztelik, hanem abban, hogy látja, amint Üdvözítője megdicsőül mások életében. Akkor örül, ha Ura kerül előtérbe, őt magát pedig mellőzik.

Kevés olyan embert talál, aki szeret arról beszélgetni, ami érdeklődésének fő tárgya, így gyakran hallgat és gondolataiba merül a zajos vallási témájú beszélgetések közepette. Emiatt az járja róla, hogy unalmas és túl komoly, így kerülnek, és csak nő a szakadék közte és a társadalom között. Olyan barátokat keres, akiknek ruháján megérzi az elefántcsont palotákból származó mirha,

alóé és a kasszia illatát, és minthogy kevés ilyen talál
vagy egyet sem, a szívében őrzi ezeket a dolgokat, mint
egykor Mária.”⁴

Törekedjünk arra, hogy szeretetének és alázatának a
követői legyünk a mi nemzedékünkben.

4. Nagy béke a bánatban⁵

Évekkel ezelőtt H. A. Ironside felejthetetlen történetet
mondott el egy ausztráliai özvegyről. Ez a hölgy isten-
félő asszony volt. Szellemiségének mélysége mindenki
számára nyilvánvaló volt. Életét az Úrba vetett megin-
gathatatlan hit és a feltétlen engedelmesség jellemezte
iránta.

Amikor meghalt a férje, ott maradt öt fiúval, akiket
fel kellett nevelnie. A 146. zsoltár 9. verséből merített
erőt: „Az Úr... támogatja az árvát és az özvegyet.” Ezt az
ígéretet magáénak vallotta. A fiúk abban a nagy kivált-
ságban részesültek, hogy anyjuk „az Úr tanítása szerint
fegyelmel és intéssel” nevelte őket. Később elfogad-
ták Jézus Krisztust, mint Urukát és Üdvözítőjüket.

Azután kitört a háború, és az öt fiatalember válaszolt
hazája hívó szavára. Talán a saját kérésükre ugyanabba
az ezredbe osztották be őket. Anyjuk nap mint nap az
Úrnak ajánlotta őket, életüket az Ő gondjaira és gondvi-
selésére bízva.

Egy napon kinézett az ablakon, és egy embert látott
felfelé jönni az ösvényen, egyenesen a bejárati ajtó felé.
Azonnal tudta, hogy ki az. A lelkész volt, a falu káplánja,
akit azzal bíztak meg, hogy értesítse a családokat, ha sze-
retteik meghaltak vagy eltűntek a harcokban. Ő is oda-
szánt keresztyén volt, akire szomorú kötelesség hárult.

Az asszony az ajtóhoz ment. A káplán már ott állt, kezében egy sárga távirattal. Úgy tűnt, hogy megáll az idő. Miután kölcsönösen üdvözölték egymást, az asszony behívta a férfit. Amikor leültek, az asszony végre képes volt rá, hogy megkérdezze:

„Melyik?”

A lelkésznek nehéz volt válaszolnia. Attól félt, hogy a gyász hír túl sok lesz az asszony számára. De az türelmetlenül várt, mert tudni akarta, melyik fia esett el.

Végül a lelkész kinyögte: „Mind az öt.”

Az asszony arca elsápadt. Álla remegett. Szemei megteltek könnyekkel. Ekkor ezt mondta, a rá jellemző bizakodó szellemben: „Mind az Úré volt. Magához vette őket, hogy vele legyenek.”

Mind a ketten letérdeltek imádkozni.

„Nem volt hisztéria, sem kesergés, sem panaszkodás. Amikor fiai hazájuk hívására elmentek otthonról, akkor a szövetséget megtartó Istenre bízta őket, és jobban ismerte az Üdvözítőt, semhogy kétségbe vonja szeretetét és bölcsességét. Olyan béke honolt a szívében, ami meghaladja az értelmet, és bizonyágtétele többet jelentett a faluban, mint az évek során tartott összes szentbeszéd.”

A történet nem azt sugallja, hogy minden keresztyén képes ugyanígy reagálni, ahogy ez a keresztyén özvegy asszony tette. Az Úr nyilván különös kegyelemben részesítette, ami segített neki elviselni ezt a lesújtó veszteséget. Nem gyengeség és nem is szégyen, ha valaki megsiratja egy szeretett hozzátartozója elvesztését. Még az Úr Jézus is ezt tette. De ez az eset mutatja, hogy a keresztyének másképpen viselkednek a lesújtó bánat órájában, annyira másképpen, hogy a világ csak áll és bámul. Ha a hívők magukévá teszik Isten ígéreteit, rejtett erőforrások birtokába jutnak, amelyekről mások semmit sem tudnak.

5. Az engedelmesség ára

Bud Brunke könnyedén élte az életét. Egy szerető feleség, Janice, valamint hat gyermek vette körül, és üzlettárs volt egy repülőgép-karbantartó vállalatban, egy kis repülőtéren Elginben, Illinois államban. Övé volt a világ, legalábbis úgy gondolta.

Végül azonban felborult ez a béke, amikor elkezdték nyugtalanítani a saját lelki állapotával kapcsolatos gondolatai. Addig diakónus volt, a helyi protestáns egyház hűséges tagja, de ez nem elégítette ki. Egy sor különös körülmény hatására elkezdett bibliaórákra járni egy esti bibliaiskolába. A rákövetkező hetekben fény gyúlt a lelkében, és elkötelezett keresztyénné vált.

Bud kezdettől fogva vágyott rá, hogy megismerje Isten Igéjét, és engedelmeskedjen neki. Ha netán azt gondolta, hogy miután megtér, nem lesz több problémája, akkor tévedett. Egy probléma különösképpen nyugtalanította. Üzlettársi kapcsolatban állt egy olyan emberrel, aki nem hívő. Ez korábban nem jelentett neki problémát, de most ezt olvasta:

„Ne legyetek hitetlenekkel felemás igában, mert mi köze egymáshoz az igazságnak és a gonoszságnak, vagy mi köze van a világosságnak a sötétséghez? Vagy mi azonosság van Krisztus és Beliál között? Vagy milyen közösség van hívő és hitetlen között? Hogyan fér össze Isten temploma a bálványokkal? Mert mi az élő Isten temploma vagyunk, ahogyan az Isten mondta: 'Közöttük fogok lakni és járni, Isteniük lesznek, és ők az én népem lesznek. Ezért tehát menjetek ki közülük, és váljatok külön tőlük, így szól az Úr, tisztátalant ne érintsetek, és én magamhoz fogadlak titeket, Atyátokká leszek, ti pedig fiaimmá és leányaimmá lesztek, így szól a mindenható Úr'” (2Kor 6,14-18).

Budot szíven találták ezek a mondatok, valahányszor elolvasta őket. „Milyen közösség van hívó és hitetlen között?” Ez a kérdés a lényegre irányította a figyelmét. Ő és az üzlettársa immár más hullámhosszon voltak. Különbözött az értékrendjük. Azelőtt soha nem jelentettek problémát az erkölcstelen praktikák, de most hirtelen fontosakká váltak. Olyan volt, mintha egy ökröt és egy szamarat együtt fogtak volna igába, nem együtt húztak.

Bud tudta, mit kell tennie. Ki kell szállnia a felemás igából. De a repülőgép-karbantartó vállalkozás volt a megélhetése. Gondolnia kellett a családjára is. Ha kiszállna, nem tudná eltartani őket. Akkor miből fognak megélni?

Úgy döntött, hogy először kikéri a helyi gyülekezet egyik presbiterének a tanácsát. Elmondta neki az egész történetet.

A presbiter ezt mondta neki: „Nincs itt semmi probléma. Vásárolj ki a társadat, hogy te légy az üzlet egyedüli tulajdonosa.” „Ehhez nincs elég pénzem.”

„Ebben az esetben engedj, hogy ő vásároljon ki téged.”

Ezt érdemes volt megfontolni. Beszélt az üzlettársával, és a legnagyobb meglepetésére társa beleegyezett a dologba. Megígérte, hogy 40 000 dollárt fizet Budnak az üzletrészéért. Úgy tűnt, hogy megtalálták a probléma ideális megoldását. A pénz kezdett csörgedezni. A havi csekkek 200 dollárra lettek kiállítva. De az átutalások nemsokára kezdtek elmaradozni. Később, amikor Bud be akarta váltani a csekkeket, ezzel a jelöléssel küldték vissza őket: „Elégtelen fedezet.”

Bud számára nem volt meglepetés, amikor megtudta, hogy korábbi társa csődöt jelentett.

Bud elhatározása, hogy engedelmeskedik a parancsolatnak, miszerint: „Ne legyetek a hitetlenekkel fele-

más igában”, 38 000–40 000 dollárjába került. Mit tehetett? De Isten nem felejtette el az ígérését: „Atyátokká lesztek” (2Kor 6,18). Bud nemsokára egy keresztyén vállalkozónál kezdett dolgozni, és ott maradt 25 évig. Amikor elérte a 65 évet és nyugdíjba ment, olyan összeget kapott, ami háromszorosa volt korábbi veszteségének. Az Úr senkinek sem marad adósa.

6. Az összetöretettsé győzelemre segít⁶

David Akeman az egyik nagy hírmagazin vezető tudósítója volt Hongkongból. Elkötelezett keresztyén hírből állt, aki őszintén tett bizonyosságot az Úrról.

Az iroda akkori vezetője állandóan ingerelte Akeman istenkáromló beszédével. Ez az ember nem tudott anélkül beszélgetni, hogy ne használta volna az Úr nevét hiába. Beszéde tele volt káromkodással. Akeman megpróbálta visszafojtani a haragját, de csak nöttönött benne a feszültség.

Végül felrobbant a „biztonsági szelep”. Egy napon, amikor a főnök káromkodása a szokottnál is gorombább volt, Akeman ráförmedt: „Elnézést, de nem tetszik, ahogy hiába felveszi az Úr nevét.” Ezt nem csendesén vagy jóindulatúan mondta, inkább kíméletlen rendreutasítással.

Az irodavezető ingerülten válaszolt: „Elnézést, de nem tetszik, ahogy ezt közölte velem.”

David először elégedett volt, hogy dűlőre vitte a dolgot, hogy jól lehordta a főnökét. Talán ez majd megoldja a problémát – gondolta. Többé nem kell hallgatnia a

folytonos istenkáromlást. Megbirkózott egy nehéz problémával, és jól csinálta.

De azután rájött, hogy eltolta a dolgot. Igaz volt, amit a főnöknek mondott, de a mód, ahogyan elmondta, nem volt megfelelő. Bizonyoságtétele elhalványult, és kettejük között megszakadt a kommunikáció.

Egy éjszaka, amint feküdt az ágyban, rájött, hogy mint keresztyénnek mit kell tennie. Ezt mondta magában: „Holnap odamegyek hozzá, és mindenért magamat fogom hibáztatni.” Ez nem fog jót tenni saját büszkeségének, nagy megaláztatás lesz. De lenyelte a keserű pirulát, és másnap ezzel állt az irodavezető elé:

„Szeretnék közölni önnel két dolgot, aztán elmegyek. Először is, a kapcsolatunk megromlott. Nem beszélünk egymással, és ennek én vagyok az oka. Nem úgy viselkedtem, ahogyan kellett volna. Mindezért magamat hibáztatom, és bocsánatot kérek öntől. Önnek semmi köze ehhez, én vagyok a hibás.” A főnök el volt képedve.

Itt volt az ideje, hogy rátérjen a másik dologra.

„Másodszor – folytatta Akeman –, mától fogva minden tudósítás esetén öné a választás joga. Ha meg akarja írni a tudósítást, az öné. Ha nem, majd megírom én. Bocsásson meg. A legjobb beszámolókat önt illetik, ami pedig megmarad, az lesz az enyém.”

Az effajta bocsánatkérés és önzetlenség jóformán ismeretlen újságírói körökben. Az irodavezető meg sem tudott szólalni. Akeman távozott az irodából, ezúttal örvendezve, hogy helyrehozta a kapcsolatukat.

Néhány nappal később David hallotta, hogy egy keresztyén üzleti reggelin egy igazgató bizonyoságot akar tenni Krisztusban való hitéről. Bizonytalanul odament az irodavezetőhöz, és ezt mondta neki: „Nézze, én most elmegyek egy reggelire, ahol egy üzletember az Istenben való hitéről kíván beszélni. Nincs kedve eljönni?” Most rajta volt a sor, hogy meglepődjön. „Rendben” -

mondta a főnöke, aki a találkozó végén Jézus Krisztusra mint Urára és Üdvözítőjére bízta az életét.

Akeman így kommentálta az esetet: „Ez az ember nehéz poggyászt hozott magával, és még mindig küszködik velem, de ha nem tettem volna meg az első lépést, sohasem nyertem volna meg őt.”

Az Akemanéhez hasonló, feltétel nélküli bocsánatkérés ritka jelenség a mai világ dzsungelében. A minden jogról való lemondás szokatlan a versenygazdaságban. Mégis, csak efféle, nem e világi viselkedéssel lehet megnyerni a keresztyén hit számára a nehéz embereket.

7. Semmilyen szolgálat nem lealacsonyító⁷

Isten azért hívta el Doug Nicholst, hogy elvigye az evangéliumot Indiába. Efelől semmi kétség nem volt. Az ország lelki ínsége megdöbbentően tárult fel előtte. Milliók éltek hamis vallások fogságában. Doug bizonyos volt benne, hogy Isten keze a vállán nyugszik.

Ha mindez igaz, akkor mit csináljon most, amikor mozdulatlanul fekszik egy kórház tuberkulózisosztályán, ráadásul egy nyomorúságos kórházban. Könnyű lett volna azon merengenie, vajon ez a betegség miért érte utol. Sokkal többet tehetne az Úrért, ha egészséges lenne.

De ahelyett, hogy átadta volna magát a kétségeknek és a levertségnek, elhatározta, hogy evangelizálni fogja az osztályt. Ágyról ágyra járt, és evangéliumi traktátusokat osztogatott. A fogadtatás váratlan volt, a betegek megneheztek rá. Úgy tekintették, mint gazdag ameri-

kait, aki elfoglal egy kórházi ágyat, amelybe egy indiait is fektethettek volna. Kurtán visszautasították.

Az Úr más módszert tartogatott Doug számára, hogy eljuttassa hozzájuk a jó hírt. Egyik éjszaka egy beteg, aki nagyon gyenge volt, nagy nehezen felkelt az ágyból. Ki akart menni a WC-re, de nem volt ereje hozzá. Össze-piszkította magát és a padlót, szörnyű bűzzel töltve el a szobát.

A nővérek ráförmedtek, és szitkokat szórtak rá, mert nekik kellett feltakarítaniuk a piszkot. Az incidens láttán a betegek kellemetlenül érezték magukat.

A következő éjszakán a szájalmas szenvedő ismét megpróbált felkelni az ágyból, hogy kimenjen, de túl gyenge volt. Visszaesett az ágyra, és sírva fakadt.

Saját gyengesége ellenére Doug odament hozzá, fel-emelte, és kicipelte. Megvárta, amíg a férfi megkönnyebbül, majd visszavitte az ágyához.

Addigra már mindenki ébren volt, és látták, hogy mi történt. Teljesen megváltozott az amerikai betolakodóhoz való viszonyuk. Az egyik beteg odament Doug ágyához, és megkínálta egy pohár teával, és megemlégtette, hogy szeretne egy traktátust. Orvosok, nővérek és takarítónők kértek az evangéliumi füzetekből és János evangéliumából. Végül néhányan közülük megtértek Krisztushoz, mert meglátták az Urat Doug Nichols életében és könyörületességében.

Erre gondolt az Úr Jézus, amikor azt mondta, hogy nem elég olyan jó cselekedeteket véghezvinni, amelyeket a világi emberek is meg tudnak tenni. Nekünk ezen túl kell lépnünk, és meg kell mutatnunk Krisztust olyan tetteinkben, amelyek idegenek a világ számára - a szeretetnek az emberi természettől eltérő megnyilvánulásai-ban. Ha viselkedésünkkel nem emelkedünk felül azon, ahogy a világ cselekszik, sohasem leszünk hatással az elveszőkre.

8. Skócia fia, akire hazája büszke volt⁸

Hogy megértsd Eric Liddellt, tudnod kell, hogy az ő idejében Skóciában a keresztyének tisztelték és becsülték az Úr napját, vagyis a hét első napját. Ezen a napon nem dolgoztak, nem sportoltak, de hűségesen látogatták az istentiszteleteket. A boltok zárva voltak, és – a szükségállapotokat kivéve – a közlekedési eszközök is leálltak. A hívők ezt a napot az Úr imáadására és szolgálatára szánták. Azzal érveltek, hogy ha valaki szereti az Urat, az Úr napját is szereti.

Eric tizenöt éves korában élete legfontosabb döntését hozta meg. Elfogadta Jézus Krisztust, mint urát és üdvözítőjét. Amikor később szenvedélyes versenyfutó lett, az elsőbbség akkor is az Úré volt. Arra vágyott, hogy az olimpián képviselje hazáját. Az alkalom 1924-ben jött el, amikor őt választották ki, hogy induljon a 100 méteres futásban. Ez nagyon fellelkesítette. Lelkesedése azonban alábbhagyott, amikor egy csapattársa közölte vele, hogy a verseny vasárnap tartják.

„Ez nem lehet igaz – sóhajtozott –, ez nem lehet igaz.”

Elvonult egy csendes helyre, és hosszasan imádkozott. Amikor felállt, tekintete határozott volt. Ő nem fogja meggyalázni az Urat és napját.

Amikor ez kitudódott, nagy felháborodást keltett. „Cserbenhagyta a hazáját. Áruló vagy.” A brit csapat menedzsere így kiáltott: „Ezt nem teheted meg!” Ő halcan így válaszolt: „Nem futhatok az Úr napján.”

Visszavonulása az újságok címlapjára került. A brit atlétikai bizottság dühöngött. Az újságok kíméletlenül

elítelték. Néhány barátja megpróbálta megvédeni, de hasztalanul. A népszerű Ericből ünneprontó lett.

Eric tanulmányozta a hirdetőtáblát. Észrevette, hogy a 400 méteres futást nem vasárnap tartják. Ez nem az ő távja, de megpróbálhatná. Elment hát a menedzserhez, és megkérdezte tőle, hogy indulhatna-e ebben a versenyszámban. Ellentmondva a megszokott irányelveknek, a menedzser beleegyezett. Eric nyert a selejtezőben. Aztán újra futott, és megint nyert. Hamarosan már az elődöntőben volt, majd a döntőben, amit az olimpia csúcseményének tekintettek.

A verseny előtt a csapat masszörje átnyújtott neki egy cédulát. Eric elolvasta: „A régi könyvben ez áll: 'Akik engem dicsóítanak, azoknak dicsóséget szerzek.' Kívánom, hogy mindig sikeres légy.” A bibliai idézet az 1Sámuel 2,30 versből való, amely az egész verseny során elkísérte Ericet.

Egy tisztviselő, aki buzdító beszédet mondott a brit csapatnak, ezt mondta: „A versenyen való részvétel az egyetlen dolog az életben, ami igazán fontos.” Ez valószínűleg Ericnek szánt szemrehányás volt, de a nyílvessző a földre hullt. Eric számára voltak fontosabb dolgok is.

Amikor a futók elfoglalták helyüket a rajtvonalnál, kiderült, hogy Eric elég rossz helyről rajtol. Ráadásul aznap a hőmérséklet elviselhetetlenül magas lett. Olyan magas, amilyen még nem volt az olimpián.

Az emberek azt mondták, hogy Eric futóstílusa borzasztó. Karjai ide-oda lengtek, öklei a levegőt püfölték, térdei pumpáltak, fejét pedig hátravetette. Valaki szélmalomhoz hasonlította. De amikor körülbelül ötven méterre volt a céltól, tett egy végső erőfeszítést, hogy növelje sebességét. Elhúzott a többi futótól, megnyerte az aranyérmét, és megdöntötte a világrekordot.

Egyik életrajzírója írta: „Milliók képzeletét megragadta, hogy félredobta esélyét az aranyéremre a 100 mé-

teres futásban – abban a versenyszámban, amelyben a legesélyesebb volt –, mert a keresztyén hit egyik alapelve fontosabb volt számára. Amikor váratlanul megnyerte a 400 méteres futást, az ország a lábai előtt hevert.”⁹ Egy kiváló atléta mondta: „Eric kétség kívül a legnagyobb atléta volt, akit Skócia valaha adott a világnak – hatása, példamutatása és képességei révén.”

Később misszionárius lett Kínában. Mielőtt hajóra szállt, ezt mondta a nővérének: „Jenny, Isten azért teremtett, mert céljai voltak velem Kínában; de egyben gyorsnak is teremtett, és amikor futok, érzem, hogy örömet leli bennem.”

Amikor a japánok megszállták Kínát, Ericet koncentrációs táborba csukták. Rettenetes körülmények közé került. Az élelem és a ruházat elégtelen volt, az árnyékszék pedig leírhatatlan. A tábor a legrosszabbat hozta ki az emberekből. Sok fogoly között harc dúlt, különösen az amerikai üzletemberek között.

De abban egyetértettek, hogy Eric más. „Ő keresztyén módon él. Krisztust tükrözi vissza, akárcsak korábban a kínaiak között Xiangchengben tette. Barátkozik a kitaláltakkal és a megvetett emberekkel; cipeli a szegények helyett, és tanítja a fiatalokat; kész eladni az aranyóráját. Ugyanakkor fel-alá masszírozik egy színes ingben, ami régi függönyökből készült. Teljesen szokványosan néz ki, nincs rajta semmi különös.”¹⁰

Az egyik internáltnak, egy orosz prostituátnak, polcokra volt szüksége. Amikor Eric elintézte neki, a nő azt mondta, hogy ő volt az első férfi, aki tett valamit érte anélkül, hogy természetben kellett volna fizetnie.

Az egyik fogoly ezt mondta róla: „Soha nem hallottam, hogy Eric rosszat mondott volna bárkiről.” Egy másik fogoly így jellemezte: „Eric hasonlított leginkább Krisztushoz azok közül, akiket valaha ismertem.”

Amikor egy japán őr észrevette, hogy Eric nincs jelen

a névsorolvasásnál, valaki elmondta, hogy néhány órával korábban meghalt. Az ór habozott, majd ezt mondta: „Liddell keresztyén volt, nemde?” Sohasem beszélt Eric-vel, de bizonyára meglátta benne Krisztust.

Eric ott halt meg, és nem a brutalitás, hanem agytumor következtében. A tábori kórház nem volt kellően felszerelve, hogy kezelhessék ezt a fajta betegséget. Utolsó szavai, amelyeket egy Annie Buchan nevű skót nővérnek mondott, ezek voltak: „Annie, a tökéletes átadásról van szó.”

Amikor a hír eljutott Glasgow-ba, az Evening News ezt közölte: „Skócia elvesztette egy fiát, aki élete minden órájával büszkévé tette.”

Temetésén Arnold Bryson, az egyik rangidős misszionárius ezekkel a szavakkal búcsúztatta: „Tegnap valaki ezt mondta nekem: »Az összes férfi közül, akit ismerem, Eric Liddell volt az, akinek jellemében és életében leginkább megnyilvánult Jézus Krisztus szelleme.« Mindnyájan, akiknek abban a kiváltságban volt részünk, hogy ismerhettük őt, osztjuk ezt a véleményt. Hogy mi volt a titka szent életének és nagy hatásának? Nos, feltétel nélküli engedelmessége Isten akaratának, amint azt Jézus Krisztusban kinyilvánította. Életét Isten vezérelte, és ő követte Mesterét és Urát olyan odaadással, amely sohasem lankadt, és olyan céltudatossággal, aminek láttán az emberek megtapasztalták az igaz hit valóságát és erejét.”¹¹

Ennek a történetnek van egy utószava. 1977-ben David Puttnam, brit filmrendező ráakadt Eric Liddell 1924-es olimpiai győzelmének történetére. Puttnam éppen befejezett egy filmet, amelynek a címe *Éjféli expressz* volt, és amely az emberi természet legsötétebb oldalát mutatta be. Ez egy cinikus film volt, amely keserű szájjázt hagyott benne. Valójában csalódott, hogy ekkora kasszasiker lett. Úgy érezte, hogy Eric története katarzi-

sul szolgálna. Ezt mondta: „Itt van egy erős jellem, aki kiáll valamiért, ami fontosabb, mint ő maga, a világi siker elé helyezve az Istennek tett szolgálatot.”

Így jött létre a *Tűzszekerek* című film. Azonnal kaszszasiker lett. Az emberek világszerte hallottak egy fiatalemberről, akinek a lelkiismeret többet jelentett, mint az olimpiai aranyérem, egy alázatos skót atlétáról, akinek erős volt a hite, és nem volt hajlandó engedményeket tenni.

A film nagy tetszést aratott. Az emberek könnyeztek, amint látták a filmvásznon, hogyan dicsóít meg Isten egy embert, aki megdicsóította őt. Rex Reed New York-i filmkritikus ezt írta róla: „Az egyik legjobb film, amely valaha készült. Mélyre hatol az egyetemes igazságokba, és olyan érzelmeket fejez ki, amelyeket ódivatúnak tartanak a mai cinikus értékítélet szerint.”

Eric 1924-es futása híressé vált. Ötvenhét évvel később készült el a film, amely olyan dicsőséget hozott neki, amit el sem tudott képzelni.

9. Az alázatos tábornok¹²

A polgárháborúnak vége lett, és folyamatban voltak az előkészületek a nagy győzelmi díszszemlére. William Tecumseh Sherman tábornokot bízták meg a megtervezésével. A díszszemle tervezett útvonala a Pennsylvania Avenue-n és a Fehér Ház előtt haladt el. A protokollt azt diktálta, hogy mindegyik hadosztály előtt annak a tábornoknak kell menetelnie, aki a parancsnoka volt.

A parádé reggelén váratlan nehézség merült fel. Sherman tábornok gondterheltnak látszott, amint Oliver O. Howard tábornok felé közeledett. E tábornok hadtes-

te segítette győzelemre az északiakat a tennessee-i és atlantai hadjáratban. Miután előléptették a Tennessee Hadsereg parancsnokává, részt vett Sherman híres „menetelésében a tengerhez”.

„Howard tábornok, nyilván tudja, hogy önt jelölték ki, hogy a hadosztálya előtt lovagoljon.”

„Igen, uram.”

„Nos, szeretnék kérni öntől egy szívességet.”

„Parancsára, uram.”

„X. tábornok, aki önt megelőzően parancsnokolt, szeretne régi hadosztálya élén lovagolni. Tudom, hogy az utolsó hadjáratok alatt ön volt a parancsnok. De Howard, én tudom, hogy ön keresztyén ember, és így megengedheti magának, hogy csalódott legyen. Megtenné, hogy visszalép és átengedi X. tábornoknak azt a megtiszteltetést, hogy ő vezethesse a csapatokat a díszszemlén?”

Howard tábornok egy pillanatra meghökkent. Már előre örült, hogy a csapataival lovagolhat, akik olyan hűségesen és önfeláldozóan szolgálták őt. Hihetetlen bajtársi szellem alakult ki köztük, miközben együtt éltek és harcoltak. Ezek ez emberek készek voltak meghalni érte és egymásért. A szolgálatban elveszítette az egyik karját. Most pedig arra kéri, hogy mondjon le az őt illető helyről egy másik tiszt javára, aki példátlan és indokolatlan kéréssel állt elő.

De Howard tábornok gyorsan magához tért. Hűen a katonai mondáshoz („Kérése parancs”), kihúzta magát parancsnoka előtt, és ezt mondta: „Igenis, uram. Mivel ön így kívánja, én pedig keresztyén vagyok, örömmel megteszem. X. tábornok a hadosztály élén lovagolhat.”

Sherman megkönnyebbülten és csodálattal nézett rá, majd ezt mondta: „Howard, elvártam öntől, hogy beleegyezzen. Most pedig azt akarom, hogy velem együtt lovagoljon az egész hadsereg élén.”

A megszokott emberi viselkedéssel ellentétben, Howard tábornok keresztyén módon viselkedett. Megtanulta azt a ritka alázatot, ami abból fakad, hogy magunkévá tesszük Krisztus szellemét. Az, hogy elfogadta az alacsonyabb helyet, ellentmondott az emberi természetnek. De Sherman olyan megtiszteltetésben részesítette, amit egyébként sohasem kapott volna meg.

10. Együtt egészségben és betegségben¹³

Robertson McQuilken a Columbia Bibliaiskola és Szeminárium elnöke volt. Nagy örömét lelte abban, hogy fiatal embereket taníthatott arra, hogyan legyenek az Úr Jézus engedelmes szolgálói. E cél eléréséért fáradhatatlanul dolgozott. Vezetése alatt az iskola kitűnő szellemi és tudományos intézmény hírében állt.

Aztán úgy tűnt, hogy kicsúszik lába alól a talaj. Akkor kezdődött, amikor felesége, Muriel elkezdte ugyanazt a történetet mesélni újra és újra. Azután elvesztette olvasási képességét és művészi ügyességét. Abba kellett hagynia minden nyilvános szolgálatot. Robertson számára gyötrelmes volt látni, amint felesége fokozatosan leépül." Végül, amikor egy orvos megkérte az aszszonyt, hogy nevezze meg a négy evangéliumot, és ő nem tudta, a diagnózis egyértelművé vált: Alzheimer-kórban szenvedett.

Sok éven át volt Robertson hú társa. Nélküle nem tudta volna folytatni a szolgálatot, ami oly gyümölcsöző volt. Mit tegyen? Fogadjon fel ápolókat, akik vigyáznak a feleségére, hogy folytathassa munkáját az iskolá-

ban és a szemináriumban? Vagy mondjon le, hogy visszaadhasson neki valamit abból a gondoskodásból, amivel oly sokáig elhalmozta?

Munkatársai számára egyértelműnek tűnt a döntés. Sok barátja szívesen helyettesítette volna, elárasztva Murielt keresztyéni szeretettel és gyengédséggel. Ők szabaddá tennék, hogy folytathassa vezetői munkáját a Columbiában.

De nem fogadta-e meg annak idején, hogy feleségével marad egészségben és betegségben, amíg a halál el nem választja őket? Most pedig felesége beteg, méghozzá visszafordíthatatlanul. Természetesen Isten csodát művelhetne Murielben, vagy ha nem benne, akkor Robertsonban. Mit tegyen hát? Megtartsa-e fogadalmát?

Igen, megtartotta a fogadalmát. A keresztyén közösség megdöbbenésére lemondott az iskola és a szeminárium elnöki tisztségéről, hogy ápolhassa feleségét szellemi és fizikai leépülése során. „Amikor eljött az ideje, szilárd elhatározásra jutottam. Nem kellett már megfontolnom, a becsületesről volt szó. Ez nem volt valami nyomasztó kötelesség, amibe bölcsen belenyugodtam. Végül is a feleségem csaknem négy évtizeden át gondomat viselte bámulatos odaadással; most rajtam a sor. És mi csoda társ volt! Ha negyven évig ápolnám, akkor sem tudnám törleszteni az adósságomat.”

Robertson tizenhét éven át kísérté Murielt a teljes amnézia felé tartó útján. Ezt írta: „Éjfél van, legalábbis számára, és néha kíváncsi vagyok, mikor fog megvirradni. Még a félelmetes Alzheimer-kór sem támad ilyen korán és gyötör valakit ilyen sokáig. Mégis, csendes világában Muriel olyan elégedett, olyan szeretetre méltó. Ha Jézus hazavinné, mennyire hiányozna szelíd, édes jelenléte. Igen, előfordul, hogy ingerült vagyok, de nem gyakran. Nincs értelme bosszankodni. Ezenkívül talán az Úr válaszolt ifjúkori imámra, hogy lágyítsa meg a szívemet.

Bár egyszer teljesen elveszítettem a türelmem. Abban az időben, amikor Muriel még tudott állni és járni, még nem pelenkáztuk, néha történtek »balesetek«. Ott térdeltem mellette, és próbáltam feltakarítani, amint ott állt a WC mellett, zavarodottan. Könnyebb lett volna, ha nem akart volna segíteni. Hirtelen ráütöttem a lábára, hogy maradjon helyben, mintha bármit is használt volna. Nem volt erős ütés, de ő megijedt. Én is megijedtem. Házasságunk negyvennégy éve alatt sohasem értem hozzá dühösen vagy szemrehányóan. Soha. Még csak késztetést sem éreztem rá. És most megtettem, amikor leginkább szüksége volt rám.

Sírva kértem a bocsánatát – bár nem értette a szavakat, és beszélni sem tudott. Így hát az Úrhoz fordultam, hogy elmondjam neki, mennyire sajnálom. Napokig tartott, míg túltettem magam rajta. Talán Isten összegyűjtötte ezeket a könnyeket, hogy elolthassa a tüzet, amely egy napon meggyulladhatott volna.”

Tehát Robertson McQuilken huszonkét év után lemondott a Bibliaiskola és Szeminárium elnökségéről, hogy gondozhassa feleségét, amint az amnézia homályába merült.

A történet megjelent a *Christianity Today* című keresztény magazinban. Az olvasók szégyenkezés nélkül a könnyeikkel küszködtek. A történet arra ösztönzött egy házaspárt, akik ismerték az Urat, hogy megújítsák házastársi fogadalmukat. Mások kezdték jobban megbecsülni a házastársi viszony szentségét. Megint mások rájöttek, hogy Robertson McQuilken életében az Úr Jézust látták meg.

11. Az én parancsolóm

A massachusetts-i Melrose-ban egy általános iskolai tanárnő azt a házi feladatot adta tanulóinak, hogy tanulják meg kívülről és az órán szavalják el William Ernest Henley *Invictus* című versét. A verset az angol irodalom klasszikusának tekintik, és a tanárnő azt gondolta, hogy a diákoknak már ismerős. A költő erejének, függetlenségének és bátorságának szellemével inspirálja a nem gondolkodó embereket. A vers latin címének jelentése: „Meghódíthatatlanul”.

A Meghódíthatatlanul valójában egy istentagadó vers. Megkérdőjelezi Isten létezését, és gúnyolódik rajta, vajon létezik-e. A szerző saját önelégültségével dicsekszik. Nincs szüksége Istenre, hogy meghatározza a sorsát, vagy megmondja neki, mit tegyen. Dacol a Mindenhatóval. Íme a vers:

MEGHÓDÍTHATATLANUL

*Az éjből, mely mindent beborít,
koromfeketén, északról délre,
köszönöm nektek, ismeretlen istenek,
büszke, meghódíthatatlan lelkemet.
A körülmények könyörtelen szorításában
meg se rezzenem, és nem is jajgattam;
a véletlen súlyos csapásai alatt
fejem véres, de meg nem hajtottam.*

*Túl a harag és könnyek e helyén
csak az árnyék iszonyata rémlik,
mégis, az évek fenyegetése
nem ijeszt már meg engemet.*

*Nem számít, a szoros milyen keskeny,
és milyen büntetés van a tekercsen,
én vagyok a sorsom ura
és a lelkem parancsolója.*

Ezek a szavak problémát okoztak Edit Vailnek, egy keresztyén lánynak az osztályban. Ha elszavalná ezt a verset az osztály előtt, akkor megtagadná azt, amiben hisz. Ezzel meggyalázná azt, akit mesterének és parancsolójának ismert el. Úgy érezte, hogy ez istenkáromlás lenne Urával és Üdvözítőjével szemben.

Csak egy dolgot tehetett. Odament a tanárnőhöz, és udvariasan elmagyarázta neki a helyzetét. Nem volt sem harcias, sem tiszteletlen. A tanárnő megpróbált érvelni neki. Elmagyarázta, hogy Editnek nem kell azonosulnia a költő érzéseivel, de ismernie kell a verset, mint nagy irodalmi alkotást. De hasztalanul. Edit meghúzott egy vonalat maga előtt. Meggyőződése megingathatatlan volt.

A tanárnő úgy érezte, hogy ez az engedelmesség megtagadásának tipikus esete. Jelentette az esetet az iskola vezetésének, de ezzel a dolog még nem ért véget. Valaki informálta a helyi lapokat, és az ügy hamarosan híressé vált. A címlapokra került: egy diák, aki makacsul elutasítja, hogy engedelmeskedjék a tanárának. Editet Jehova Tanúihoz hasonlították, akik megtagadják, hogy felesküdjenek a zászlóra. Nyilván valamilyen lázadó és talán Amerika-ellenes vallás követője.

A környéken élő keresztyének buzgón imádkoztak Editért. Aztán az egyik hívő a segítségére sietett egy zseniális javaslattal. Elmondta Editnek, hogy Henly versének van egy keresztyén változata, amelyet Dorothy Day írt. Talán a tanárnő megengedné neki, hogy ezt szavalja el a megbotránkoztató költemény helyett. Pontosan ez tör-

tént. Edit megmutatta tanárnőjének a keresztyén változatot. A legnagyobb meglepetésére a tanárnő beleegyezett.

Edit kiállt az osztály elé, és elszavalta az alábbi verset:

AZ ÉN PARANCSOLÓM

*A fényből, mely megszédít,
és ragyog mint a nap, északtól délíg,
köszönöm az Istennek, akit jól ismerek,
Krisztust, aki meghódította lelkemet.*

*Mivel ő uralja a körülményeket,
meg se rezzenek, és nem jajoeszékelek;
a szabály alatt, amit véletlennek neveznek,
örömmel és alázattal hajtom meg fejemet.*

*Túl a bűn és könnyek e helyén
vár az élet Övele! Ő segít,
hogy az évek fenyegetése ellenére,
ne kelljen soha többé félnem.*

*Nem félek, bár a kapu keskeny,
Ő eltörölte a büntetést a tekercsen,
Krisztus a sorsom Ura
és a lelkem Parancsolója.*

Isten az ember haragját az ő dicsőítésévé változtatta. Megvédett egy bátor fiatal hívőt, aki hajlandó volt elszenvadni a szidást, hogy hűséges maradjon Krisztushoz. Ezzel sok embert szembesített a kikerülhetetlen Krisztussal.

Gerincesnek kell lenned, hogy hűséges maradj az Úr Jézushoz akkor is, amikor úgy tűnik, hogy a világ elened van. Edit Vail egyike volt e gerinces embereknek.

12. A társadalom kirekesztettjeinek barátja

Jack Wyrzten alapítója és igazgatója volt a Schroon-tó melletti Word of Life (Élet Igéje) Tábornak New York államban. A nyári hónapokban zajlottak a bibliakonferenciák, az ifjúsági táborok és egyéb tevékenységek, amelyeknek az volt a célja, hogy megnyerjék Krisztusnak az elveszetteket. Erősítsék a hívőket és a helyi gyülekezeteket. Jack szellemi vezető és valóságos emberi dinamó volt. Napjait kitöltötték az adminisztratív teendők: az igehirdetések előkészítése, találkozás a vendégekkel és más olyan feladatok, amelyek egy tábor működtetéséhez szükségesek.

Az egyik évben egy keresztyén, akinek volt egy kellemetlen fogyatékosága, elment a felnőtteknek tartott konferenciára. Különösen kitűnt a többiek közül, amikor az ebédlőben tartózkodott. Mielőtt elkezdődött az ebéd, valakinek keresnie kellett egy újságot, be kellett tűrnie a fogyatékos ember álla alá, és be kellett fednie vele annak mellét és ölét. Amikor a fogyatékos ételt vett a szájába, csak keveset tudott lenyelni belőle. Mivel szájizmai el voltak sorvadva, a maradék étel kifolyt a szájából, le az újságra. Ez ellen semmit sem tehetett. Ez csak egyike volt sokféle betegségeinek. A szálnalmas szent mégis szerette Isten Igéjét, és részt akart venni a konferencián, ahol hallhatja azt.

A többi vendég kerülte, hogy egy asztalhoz üljön vele. Nyilván nem volt étvágygerjesztő látvány. Egyeseket taszított volna, másoknak pedig elment volna az étvágyuk. Ennek folytán Isten e becses gyermeke állandóan egyedül ült az asztalnál.

Jacknek rengeteg munkája volt, ezért ritkán érkezett pontosan az ebédlőbe. A vendégek általában már elkezdték az ebédet, és az ebédlőt élénk beszélgetés töltötte be.

Amikor végül a vendégek látták, hogy Jack megérkezik, izgatottan integettek neki, és hívták, hogy üljön az asztalukhoz.

De Jack sohasem tette ezt. Ahhoz az asztalhoz ment, ahol az elhagyatott testvér egyedül evett. Az Úr Jézus is ezt tette volna. Így cselekedve, Jack az egyik legjobb igehirdetését mondta el. Csendben emlékeztette a többieket, hogy az Üdvözítő leereszkedett a legkisebbekhez, a legutolsókhoz és a legalacsonyabb sorban levőkhöz, és minket is arra szólít fel, hogy hajoljunk le hozzájuk. Ne a fontos emberek kegyeit keressük, hanem az alacsony sorsúak társaságát (Róm 12,16).

Az emberek státuszszimbólumnak tartották, hogy Jack az ő asztaluknál üljön. Végül is híres rádiós személyiség volt, jól ismert evangelizátor, és a Word of Life, e gyarapodó keresztyén szervezet igazgatója. Sokat jelentett nekik, hogy később elmondhatták a barátaiknak, hogy ismerik Jack Wyrzent. De mivel Jack alázatos hívő volt, aki Krisztus példája szerint élt, ez a megtiszteltetés és kívánatos kiváltság az ebédlőben a legkevesebbre becsült személynek jutott részül.

13. A gyűlés viszonzása szívéllyel¹⁴

A Cubas név hallatán bizonyára azt gondolja az olvasó, hogy az illető kubai származású. De téved. Oscar Cubas hondurasi volt, és Nicaraguában szolgálta az Urat a ha-

táron túl. Ő volt a legelső hondurasi, akit az Úr teljes idejű szolgálatára ajánlottak a hondurasi gyülekezetekből. Jól választottak. Az Úr arra használta, hogy újszövetségi gyülekezetet alapítson egy Tauquil nevű faluban.

Oscar iskolázatlan, egyszerű keresztyén volt. Egyik legnagyobb kincsének az bizonyult, hogy mélyen hitt Isten Igéjében, és hön vágyott arra, hogy másokkal is megossza azt. Ráadásul kereste az alkalmat, hogy gyakorolja is, amit a Bibliából tanult, és ez azt jelentette, hogy aláztos, türelmes, emberszerető és szívélyes ember volt.

Tauquil falu azonban a kommunisták egyik fészke volt. Az emberek a sandinistákkal szimpatizáltak, és lojálisak voltak hozzájuk. De ahogy egyre több ember tért meg Krisztushoz és a gyülekezet növekedett, gyengülni kezdett a kommunisták hatalma a lakosság felett. Ez nem azért történt, mert a hívők részt vettek a politikába, hanem azért, mert pozitív erkölcsük és szellemi hatásuk érvényesülni kezdett.

Egy idő után Oscar egy olyan problémával szembesült, ami az Úr minden igaz szolgáját fellelkesíti. Ahogy a munka nőtt, a gyülekezetnek épületre lett szüksége. Addig a hívők lakásokban találkoztak, de a hívők házai túl kicsik voltak. Így a gyülekezet vásárolt egy telket, amelynek egyik felén a kápolnát, másik felén pedig egy házat kívánták felépíteni Oscar és családja számára.

Először a keresztyének nem vették észre, hogy a telkük szomszédos a falu egyik kommunista vezetőjének, Santosnak a földjével. Ez az ember nem nagyon kedvelte a keresztyéneket. Kétség kívül rossz néven vette, hogy a kommunisták vesztek a hatalmukból Tauquilban. Így hát elkezdte zaklatni Oscart. Egyszer még be is börtönöztette azzal a nevetséges váddal, hogy kivágott egy élettelen fát. Amikor a hatóságok megvizsgálták az esetet, és rájöttek, milyen bizarr a vád, kiengedték Oscart.

Oscar vajon megpróbált bosszút állni? Vajon feljelen-

tette a szomszédját? Próbálta-e védeni magát? Nem, ő a bántalmazások során végig kitartott, és krisztusi módon cselekedett. A falusiak pedig csodálták nem e világi viselkedését. Tauquil népe nem ilyen volt.

Amikor befejezték a kápolnát, Oscar elkezdte építeni a saját házát, azon az oldalon, ahol Santos házának a kerítése húzódott. A helyiségek közül a konyha volt a legközelebb Santos házához. Aha! Ez lehetőséget adott a boldogtalan szomszédnak, hogy ártson Oscarnak. Épített egy árnyékszékot a kerítéshez közel, ahol a bűz beszivároghatott a Cubas család konyhájába, ami elég volt ahhoz, hogy elrontson minden étkezést.

Oscar nem szólt semmit. Mindig barátságosan és tisztelettudóan üdvözölte Santost. Nem is gondolt arra, hogy elégtételt vegyen. Egyszerű hitével azt gondolta, hogy a harc Isten joga. Megelégedett azzal, hogy nyugton marad és figyeli az Úr megmentését.

Az árnyékszék nem volt az építészet mesterműve. Egy napon, amikor Santos éppen benne ült, az egész tákolmány összeroskadt. Itt diszkréten fátylat borítunk e nem túl gusztusos történet további részleteire. A megalázott ember rájött, hogy Isten ellen harcolt, és csúfos vereséget szenvedett. Akárcsak a tarzusi Saul, az ösztöke ellen kapálózott. Bizonyára nem akarta, hogy megismétlődjön aznapi élménye.

Most jön a jó hír. E piszkos epizód jó véget ért. Ez volt az eszköz, amelynek segítségével Isten eljuttatta Santost Krisztushoz. Aki megosztotta velünk ezt a történetet, ezt mondta: „A legcsodálatosabb az egészben az, hogy amikor Santos elfogadta az Urat, teljesen neki szentelte az életét. Most odaadó keresztyén testvér, a kis gyülekezet tagja, aki aktívan próbál másokat is elérni az evangéliummal.”

A zsoltáríró mondta: „Gyönyörködik népében az Úr” (Zsolt 149,4). Gondolhatjuk, mennyire gyönyörköd-

het egy olyan emberben, mint Oscar Cubas. Ez az egyszerű hívő jól példázta Krisztust. Türelmesen tűrte, amikor szenvednie kellett jó cselekedeteiért. Úgy döntött, hogy inkább elszenvedi a bántalmazást, mint hogy kiálljon a jogaiért. Imádkozott azokért, akik üldözték, és hagyta, hogy a többit az Úr végezze el. Nem állt bosszút.

Mindezek után megkérdezhetjük, hogy miért nem szabad a keresztyéneknek bosszúállóaknak lenniük. Nos, azért, mert ha ugyanúgy viselkedünk, mint a hitetlenek, akkor elveszítjük szavahihetőségünket. Az alázatos magatartás része a Krisztusról és üdvözítő kegyelméről tett tanúbizonyosságunknak. A Gyülekezet egész küldetésére és az evangéliumról tett tanúbizonyosságára hatással van, ha a keresztyének nem bosszulnak meg semmit.¹⁵

14. Aki a másik arcát is odatartotta¹⁶

Ez a történet minden alkalommal feltűnik, amikor férfiakat és nőket katonai szolgálatra hívnak be. Lehetetlen kideríteni, mi volt az eredetei változat. Kétségtelen, hogy sokszor megtörtént.

Dr. J. Stuart Holden brit prédikátor elmondta a történet egy változatát, amely bizonyosan hiteles, hiszen ő az egyik résztvevőtől hallotta.

A második világháború végén Holden találkozott egy brit őrmesterrel Egyiptomban, aki mélyen hívő keresztyén volt. Amikor Holden megkérdezte tőle, hogyan jutott el az Úr Jézusban való hitre, az őrmester el-

mondta, hogy mielőtt Egyiptomba ment, Máltán állomásozott. Századában volt egy hívő közlegény, aki nem szégyellt tanúbizonyságot tenni a többi katona előtt. Azok nagy élvezettel zaklatták, de ez láthatólag nem zavarta őt.

Az őrmester ezt mondta: „Egy éjszaka visszatértünk a laktanyába, bőrig ázva és fáradtan. Mielőtt a közlegény felmászott az emeletes ágyra, térdre borult és imádkozott. Most adok neki. Bakancsaim nehezek voltak a sártól, és az egyikkel arcul ütöttem az egyik oldalról, majd fogtam a másikat, és hozzávágtam a másik oldalról. Ő pedig csak imádkozott tovább.”

„Másnap reggel – folytatta az őrmester – a bakancsokat az ágyam mellett találtam, gyönyörűen kitisztítva. Ez volt a közlegény válasza kegyetlenségemre. Ez nagyon szíven ütött. Még azon a napon elfogadtam Jézus Krisztust.”

A közlegény reakciója az őrmester zaklatására élet-szerű példa az Üdvözítő szavaira: „*Aki arcul üt, annak tartsd oda a másikat is*” (Lk 6,29). Ez az ember nem hiába követte Mesterét.

Ezt szeretném kiegészíteni egy figyelmeztetéssel. Nem feltételezhetjük, hogy a hadseregben a Krisztusról szóló tanúságtételt mindig fizikai bántalmazás követi. Úgy hiszem, gyakoribb, hogy a világi férfiak és nők tisztelik azt a hívőt, akinek meggyőződései vannak és azokért hajlandó kiállni. Még ha valamelyik katona sértően viselkedik is egy keresztyénnel szemben, a többi nem hívő gyakran gyorsan a védelmére kel. Isten sohasem rak ránk több terhet, mint amennyit képesek vagyunk elhordozni.

15. A legmelegebb tűz

From Grace to Glory (A kegyelemtől a dicsőségig) című könyvében¹⁷ Murdoch Campbell egy észak-skóciai istenfélő lelkipásztorról számol be, kinek a felesége nem osztotta férje mély szellemisségét. Láthatóan nem viseltett ugyanazzal a szeretettel az Úr és Igéje iránt. Egy napon, amikor a lelkész a tűz mellett ült a Bibliát olvasva, felesége dühösen lépett be a szobába. Kiragadta kezéből a könyvet, és bedobta a tűzbe.

Egy keresztyén vajon hogyan reagáljon ilyen szentségtörésre és haragra? Vajon dorgálja meg szigorúan istentelen viselkedéséért? Vagy használja ki az alkalmat, hogy megmutassa, milyen a krisztusi szellem? A lelkész az utóbbit választotta. Ránézett a feleségére, és csendben ezt mondta: „Nem hiszem, hogy valaha is ültem ennél melegebb tűznél.” Ezt a történetet jól szemlélteti egy igevers: „*A higgadt válasz elhárítja az indulatot*” (Péld 15,1). Campbell ezt írja: „Ez a válasz elhárította az asszony haragját, ami egy új élet kezdetét vetette meg. Jézából Lídia lett. A tüske liliommá változott.”

De valamit hozzá kell tennem, hogy teljes legyen a kép. A keresztyén nők gyakrabban voltak áldozatok, mint agresszorok.

Jó példa erre Linda.¹⁸ Mielőtt megtért, feleségül ment egy Tony nevű férfihoz. Úgy vélte, hogy jóképű és elragadó.

Amikorra megszületett első gyermekük és Linda hívő lett, már tudta, hogy Tony nagy melléfogás volt az életében. Nem a megjelenése alapján kellett volna megítélnie. Férje allergiás volt a munkára, nem ismerte a felelősségteljes életet, részeges és szoknyavadász lett. Néha hónapokra eltűnt, majd hazatért, mintha semmi sem

történt volna, és újra Lindával élt mint a férje. Amikorra megszületett a következő gyermek, újra meglépett, ott-hagyva Lindát, hogy gondoskodjon maga a családról.

Linda, mint istenfélő asszony, az 1Péter 3,1-2 versek-ben leírt viselkedésmintát kívánta követni: *„Ugyanígy, ti asszonyok, engedelmeskedjetek férjeteknek, hogy ha közülük egyesek nem engedelmeskednek az Igének, feleségük magavisele-te szavak nélkül is nyerje meg őket, felfigyelve istenfélő és tiszta életetekre.”*

Ahelyett, hogy bosszút állt vagy zsörtölődött volna, Linda megpróbálta megnyerni a férjét igaz életével és nem e világi viselkedésével, és megérte, hogy a férje el-jutott Krisztushoz. Könyveket lehetne írni hasonló asz-szonyokról, akik engedelmeskedtek Péter tanácsának.

16. Szeressétek ellensé- geiteket

Kétségtől Jézus ezt mondta: *„Szeressétek ellenségeiteket”* (Lk 6,27). De vajon szó szerint értette? Vagy csupán esz-ményként mutatta fel, ami felé törekednünk kell? Olyan természetellenes, ha valaki szereti az ellenségeit. Miért szeretnénk őket, amikor valószínűleg csak növekedne bennük az ellenségesség? Lehetetlennek tűnik szeretni azokat, akik gyűlölnék minket. Tehát az Úr eme paran-csolatát olvasva, hajlamosak vagyunk félremagyarázni, hogy ne érezzük olyan kényelmetlenül magunkat.

De mélyen a szívünkben tudjuk, hogy az Úr Jézus pontosan arra gondolt, amit mondott. Elfelejtjük, hogy amikor megparancsol valamit, akkor erőt is ad hozzá, hogy engedelmeskedjünk a parancsnak. Emberi érte-

lemben lehetetlen szeretni az ellenségeinket. Ez általában igaz a keresztyén életre is. Ilyen életet csak a bennünk lakozó Szent Szellem ereje által élhetünk.

Hajlamunk, hogy eltompítsuk az Üdvözítő szavainak élet, megszűnik, amikor látjuk, hogy más hívők valóban engedelmessé válnak a parancsnak. Az Írás sok verse életre kel számunkra, amikor látjuk azokat működni. Egy tény ellen nem érvelhetünk. Mutassatok nekem egy keresztyént, aki tényleg szereti az ellenségeit, és meggyőztetek.

Ez történt velem is. Láttam a Lukács 6,27 verset valóra válni Theo McCully életében. Ő volt az apja Ed McCullynak, az öt ecuadori mártír egyikének, és ő volt az iskolaszék elnöke abban a bibliaiskolában, ahol én adminisztrátorként dolgoztam.

Egy este azért találkoztam vele, hogy megbeszéljünk néhány időszerű iskolai ügyet és meghozandó döntést. McCully sohasem mondta meg nekem, hogy mit tegyek. Mindig ezt mondta: „Imádkozzunk érte.” Így az este végeztével letérdeltünk és hosszasan imádkoztunk az iskolával kapcsolatban. Amint imája végéhez közeledett, gondolatai dél felé kalandoztak, az ecuadori Curaray folyó partjaira, ahol a kőkorszaki indiánok lándzsáikkal megölték misszionárius fiát. Ed eszményi fiú volt. Apja egyszer azt mondta nekem, hogy Ed sohasem adott okot szüleinek az aggodalomra. Theo most így imádkozott: „Uram, add, hogy elég sokáig éljek ahhoz, hogy láthassam megtérve azokat az embereket, akik megölték fiainkat, hogy átkarolhassam őket és elmondhassam nekik, hogy szeretem őket, mert ők is szeretik az én Krisztusomat.”

Amikor felálltunk, arcán könnyek csordogáltak lefelé. Szent pillanat volt ez, olyan, ami sohasem élhető át újra. Íme ott volt egy ember, aki valóban szerette szeretett fiának gyilkosait, egy olyan fiúéit, aki otthagya jogi

karrierjét, hogy elvigye az evangéliumot az auca indiánokhoz (ma waorani indiánokként ismertek).

Nem meglepő, hogy ez az ima eljutott Isten trónjához. A misszionáriusok végül jó kapcsolatot alakítottak ki a waorani indiánokkal, és idővel a gyilkosok közül többet eljuttattak Krisztushoz. Theo imája meghallgatásra talált. Elment Ecuadorba, szeretettel átölelte az új hívőket, és elmondta nekik, hogy szereti őket, mert Üdvözítője most már az ő Üdvözítőjük is.

Igen, az Úr Jézus pontosan arra gondolt, amit mondott. Szeretnünk kell az ellenségeinket. Ha ezt tesszük, hatással leszünk a világra. Megmutatjuk a többi hívőnek, hogyan kell a gyakorlatban végrehajtani ezt a parancsolatot. Életre keltjük Jézus nehezen felfogható mondásait. És bemutatjuk, milyen is valójában az Úr Jézus. Ő annyira szeretett minket – az ellenségeit –, hogy meghalt értünk.

17. A megbocsátás isteni dolog¹⁹

Ten Boomék istenfélő keresztyén család voltak Hollandiában. A második világháború alatt otthonuk menedék volt a zsidók számára, akik megpróbáltak elrejtőzni a nácik elől. Ha a zsidókat felfedezték, az a koncentrációs tábor jelentette számukra, vagyis elmondhatatlan szenvedést és többnyire halált. A zsidók rejtegetése abban az időben szintén a koncentrációs tábor jelentette.

Miután sokáig sikeresen rejtegettek több zsidót, a Boom családot tetten érték. Az apát és két lányát, Corriet és Betsiet a ravensbrücker táborba hurcolták, a leírhatat-

lan kegyetlenség és embertelen kínzás színhelyére. Végül Ten Boom, majd Betsie is meghalt. Corrie életben maradt és kiszabadult, amikor a háború véget ért.

A béke kihirdetése után Corrie Németországba utazott, és egy este egy templom alagsori termében beszélt. Többek között arról a csodáról szólt, hogy amikor megvalljuk bűneinket, az Úr a legmélyebb tengerbe veti azokat, és felállít egy jelzőtáblát, amin ez áll: „Tilos a horgászat!”

Az istentisztelet végén az emberek csendben kíséltak, de egy férfi előre ment, oda, ahol Corrie állt. Kék egyenruhát viselt és egy ellenzős sapkát, amelyen egy koponya és két keresztbe tett lábszárcsont volt látható. Corrie felismerte. Ő volt az egyik őr Ravensbrückben.

Amikor a férfi odaért Corrie-hoz, kinyújtotta a kezét és ezt mondta: „Szép üzenet, kisasszony. Milyen jó tudni, hogy - ahogy ön mondja - minden bűnünk a tenger fenekén van.”

Corrie előtt felvillantak az emléket kegyetlenségeiről, és ettől felforrt a vére.

„Említette Ravensbrücköt” - folytatta a férfi. „Én őr voltam ott. De azóta keresztyén lettem. Tudom, hogy Isten megbocsátott nekem azokért a kegyetlen dolgokért, amiket ott elkövettem, de én az ön szájából is szeretném hallani, kisasszony. Meg tud bocsátani nekem?”

Corrie reflexszerű reakciója érthetően keserű és engesztelhetetlen lett volna. Sorolhatta volna a zsidók ellen elkövetett kegyetlenségeket és a saját családjával való embertelen bánásmódot, amíg gyomornedvei maró savvá nem változnak.

Corrie kővé dermedten állt. Úgy tűnt, hogy órák teltek el, noha csak néhány másodperc volt, mielőtt válaszolni tudott. Végül képes volt kivenni a kezét a kabátzsebéből, és odanyújtani az egykori őrnek. „Ha Isten megbocsátott nekem, hogyan tehetnék kevesebbet, mint

hogy én is megbocsátok önnek? Teljes szívemből megbocsátok, testvérem.”

Hosszasan szorongatták egymás kezét, az egykori őr és az egykori rab, akik most egygé váltak Krisztusban.

Valahányszor a krisztusi viselkedésre gondolok, elkerülhetetlenül a Ten Boom család jut eszembe. Micsoda bánat! Micsoda szenvedés! Micsoda megaláztatás! Mégis, Krisztus szelleme áthatotta őket – másokra gondoltak és nem önmagukra. Nem váltak keserűvé vagy cinikus-sá, és Istent sem hibáztatták. Mindezekben keresztülmenve, tanúbizonyságot tettek az Úr Jézus szeretetéről és kegyelméről, és megbocsátottak azoknak, bevetették őket a náci brutalitás poklába.

18. Ahol végrendelet van...²⁰

Phillips nagymama gyakran örvendezett, hogy ő, a két fia és azok feleségei boldog családi közösségben élnek. Mindnyájan hívők voltak, és azok voltak a gyermekeik is. Az idősebb fiú, Scott és felesége, Sarah, ugyanabban a városban éltek, mint a nagymama, és rendszeresen meglátogatták, hogy meggyőződjenek róla rendszeren táplálkozik-e, és el tudja-e végezni a háztartási munkát. A másik fiú, Ron és felesége, Rose, szintén rendszeresen meglátogatták, noha 30 km-re laktak tőle. Mindkét fiúnak jó állása volt, és anyagi biztonságban éltek. Évente az egész család találkozott, hogy megünnepeljék a hálaadás napját és a karácsonyt, de alkalmilag is összejöttek egy-egy kerti grillpartira.

Aztán a nagymama hirtelen meghalt szívkoszorúér-betegségben. A hintaszékében ülve találtak rá, ölében a nyitott Bibliával. Hagyatéka nem volt jelentős. Ott volt a

szerény ház, ahol ő és néhai férje felnevelték a fiúkat, valamint néhány részvény, egy takarékbetét kb. 10 000 dollár értékben és egy porcelán teáscsésze-gyűjtemény. Nem hagyott végrendeletet, azt gondolva, hogy a fiúk majd testvériesen megosztóznak az örökségen.

De nem így történt. Rose-t hirtelen elfogta a birtoklás vágya. Ron úgy érezte, nincs más választása, mint hogy felesége mellé áll. Semmi áron nem akart otthon békétlenséget. A családot, amely boldogan élt sok éven keresztül, most tönkretett a mohóság. Olyan jelentéktelen dolgok, mint a porcelán teáscsészék, családi viszályt keltek. Scott és Sarah mindent megtettek a békességért, de csak rosszindulattal találkoztak.

Miközben Scott és Sarah buzgón imádkoztak a békés megoldásért, Scottnak eszébe jutott Ábrám és Lót története. Amikor ez a két férfi elhagyta Egyiptomot és Kánaánba ment, azt látták, hogy nincs elég legelő nyájaiak számára. Viszály tört ki pásztoraik között. A helyzet komoly volt. Ekkor Ábrám ezt mondta Lótnak:

„Ne legyen viszály köztem és közted, az én pásztoraim és a te pásztoraid között, hiszen rokonok vagyunk! Hát nincs előtted az egész ország? Válj el tőlem! Ha te balra tartasz, én jobbra megyek, ha te jobbra mégy, én balra térek” (1Móz 13,8-9).

Lót a Jordán bővizű környékét választotta, ahol gazdag legelők voltak, és Sodoma városában telepedett le, Ábrám pedig Kánaán földjén maradt.

Amikor Scott megosztotta ezt a történetet Sarah-val, fontos döntésre jutottak: Ron és Rose csak hadd vigyék az egész vagyont, ha annyira vágnak rá. A család egységének megőrzése fontosabb volt számukra, mint az, hogy vagyontárgyakon marakodjanak.

Ron és Rose zavarba jött. Mivel erre nem számítottak, ők is szégyelltek volna mindent elvinni. Rose megelégedett néhány divatékszerrel, a porcelánnal és más

csékélységekkel. Ezután azt javasolták, hogy a többi vagyontárgyon egyenlően osztozkodjanak. Ez egy kényes helyzet békés megoldása volt.

Ez azonban nem mindig így történik. Gyakran igaznak bizonyul a mondás: „Ahol végrendelet van, ott sok a rokon.” Emberek, akik rendes körülmények között nagyvonalúak és békések, vitatkozni kezdenek és felrúgják a barátságot teljesen jelentéktelen dolgok miatt. Isten útja a legjobb út. Ábrám gazdaggá tette magát azáltal, hogy tulajdonosi jogait átengedte Lótnak, Lót pedig koldusbotra juttatta magát azáltal, hogy Sodoma mellett választott magának legelőt.

19. Gyalázkodás és köpködés elviselése

Dick Faulkner kórusvezetőként szolgált egy egyházi csoportban, amely beutazta az újszövetségi emlékhelyeket. Eljutottak az Égei-tengerben fekvő Pathmos szigetére is. Idegenvezetőjük elvitte őket abba a barlangba, ahol János apostol állítólag a Jelenések könyvét írta. Amikor kijöttek a barlangból, felmásztak egy közeli domboldalra, ahol a házigazda elmondta, hogyan börtönözte be Domitianus császár János apostolt. Amikor befejezte, megkérte Dicket, hogy énekeljen.

Dicknél volt egy magnetofon nagy hangszórókkal, amelyek felerősítették a hangját. Elkezdte énekelni a Jelenések 5,12 versét Don Wyrzten feldolgozásában:

*Méltó a megöletett Bárány,
méltó a megöletett Bárány,*

*méltó a megöletett Bárány, hogy övé legyen:
erő és gazdagság, bölcsesség és hatalom,
tisztesség, dicsőség és áldás!
Méltó a Bárány,
méltó a Bárány,
méltó a megöletett Bárány,
méltó a Bárány.*

Az üzenet szétáradt Pathmos szigetének sziklás hegyei között.

Mielőtt Dick befejezte, megérkezett egy másik túrabusz. A legtöbb turista elment mellette, de egy kicsi, sötétbőrű asszony odament hozzá, és leköpte. De Dick nem hagyta abba az éneklést. Folytatta az utolsó „méltó a Bárány” sorig.

A keresztyén túra néhány résztvevője úgy érezte, hogy valamit mondani kell a vétkesnek vagy tenni kell vele valamit, amiért így megbántotta Dicket, de Dick nem osztotta a véleményüket. Végül is az emberek gyalázkodással és köpködéssel illették Urunk arcát, Ő mégsem vágott vissza. Gúnyolták, sértegették és leköpdösték, de Ő nem viszonzta „fogat fogért” alapon. Amikor az emberek leköpték az Úr Jézust, a teremtmények ezt mondták Teremtőjüknek: „Ezt gondoljuk rólad.” Amikor a Teremtő meghalt a kereszten, ezt mondta teremtményeinek: „Ennyire szeretlek benneteket.”

Arra vagyunk elhíva, hogy az Ő jellemét birtokoljuk. „Ne álljatok bosszút önmagatokért, szeretteim, hanem adjatok helyet az ő haragjának, mert meg van írva: 'Enyém a bosszúállás, én megfizetek' – így szól az Úr” (Róm 12,19). Mi az Úr kedves esztendejében élünk, és még nem érkezett el az Úr bosszújának napja.

20. A zsidó ószeres

Azokban az időkben, amikor az emberek még összegyűjtötték az újságokat, rongyokat és fémtárgyakat, időnként hallották, amint az ószeres végigmegegy az utcán, hangosan kiabálva, összetéveszthetetlen módon hírvül adva jelenlétét.

Egy napon H. A. Ironside meghallotta az ismerős kiáltást, a verandájára sietett, és szólt a férfinak, hogy menjen le vele a pincébe. Ez az ószeres zsidó volt, annak a népnek a fia, amelyet Ironside nagyon szeretett, hiszen Üdvözítője is zsidó volt.

A pincében egy rakás újság, egy nagy halom cső és más fémtárgy hevert.

Ironside elhatározta, hogy alkudni fog, és megpróbál minél többet kialkudni a holmiért. Nem mintha ez érdekelte volna, sokkal fontosabb volt, hogy a limlomot elvigyék a pincéből.

Tehát eltúlozta a sok kacat értékét. De az ószeres észrevette a trükköt, jól játszott a játékos – és nyert. Átadott egy jelentéktelen összeget Ironside-nak, és kezdte elszállítani a szerzeményét.

Amikor távozni készült az utolsó adaggal, Ironside visszahívta, pénzt nyomott a kezébe, és ezt mondta: „Tessék. Jézus nevében adom ezt önnek.”

Az ószeres egy pillanatra meglepődött, majd távozott, ezt motyogva: „Még soha nem adtak nekem semmit Jézus nevében.”

Vajon Dr. Ironside e jóságos cselekedete nem olyasvalami-e, amit az Úr Jézus is cselekedett volna?

21. A császár gladiátorai

Nem sokkal Krisztus feltámadása után az alávaló Néro uralkodott. Volt neki egy elit hadosztálya, amely olyan katonákból állt, akiket atletikus termetük és vitézségük miatt választottak ki. Úgy ismerték őket, mint a császár gladiátorait. Fizikailag ezek a férfiak az emberi nem nagyszerű mintapéldányai voltak. Jóképűek, izmosak és jó felépítésűek voltak – a római férfiak színe-java.

Amikor bemeneteltek a Colosseumba, ezt énekeltek: „Mi vagyunk a császár birkózói. Érted birkózunk, ó, király. Akár élünk, akár meghalunk, a te dicsőségedért tesszük.” Ezután elkezdődött a birkózóverseny Néroért.

Eljött az idő, amikor északra küldték őket, hogy a germán törzsekkel harcoljanak. Ugyanebben az időben kiadtak egy rendeletet a keresztyén hit üldözésére. Néro határozott parancsokat küldött szét, hogy gyomláljanak ki minden keresztyént a hadseregből. A „kigyomlálás” a megsemmisítés szépített kifejezése volt.

A legkeményebb télben Vespasianus tábornok felsorakoztatta csapatait, beleértve a gladiátorokat, majd rájuk mordult: „Tudomásomra jutott, hogy egyesek közületek magukévé tették a keresztyénségnek nevezett új babonát. Én kétlem, hogy ez igaz. Ti ennél okosabbak vagytok. De ha bármelyikőtök keresztyén, lépjen elő.” Meglepetésére negyven gladiátor megtette a lépést, amely a halálát jelenthette.

A tábornok elküldte a többi katonát, és a nap hátralevő részében a negyven gladiátort próbálta lebeszélni a hitéről. „Gondoljatok a családotokra, társaitokra. Gondoljatok arra, mit veszíthettek. Gondoljatok a következő eredményekre, ha nem tagadjátok meg a keresztyénséget.” A negyven hívő némán hallgatta beszédét és fenyegetéseit.

Amikor Vespasianus látta, hogy hiábavaló minden további próbálkozás, összegyűjtötte seregét, és adott nekik még egy lehetőséget hitük megtagadására. „Megparancsolom minden keresztvénynek ebben a hadseregben, hogy lépjen elő.” Az elit alakulat negyven katonája habozás nélkül előlépett. Parancsot adhatott volna a kivégzőosztagnak, hogy ott helyben öljék meg őket, de más terve volt.

Amikor besötétedett, katonái kivitték őket egy befagyott tóra, levetkőztették, és otthagyták őket a dermesztő hidegben, hogy fagyjanak meg. Vespasianus ezt mondta a meztelen férfiaknak: „Ha észhez tértek és hajlandók vagytok megtagadni a hiteteket, menjetek vissza a partra. A tó körül mindenütt tüzek fognak égni, és lesz meleg ruha meg étel.”

A tó körül őrködő katonák egész éjszaka a sötétséget kémlelték, hogy lássák, mi történik. Nem láttak semmit, de időnként hallották, amint a férfiak ezt éneklik: „Mi vagyunk Krisztus negyven birkózója. Érted birkózunk, ó, Király! Akár élünk, akár meghalunk, a Te dicsőségedért tesszük.”

Hajnalban láttak egy szálnalmas alakot, amint fájdalmasan vonszolta magát a jégen keresztül az egyik máglya felé. A katonák odarohantak hozzá, takarókba bugyolálták, és a tűz melegéhez siettek vele. Ez az ember megtagadta a hitét.

Aztán a jeges tó felől megint hallották az éneket: „Mi vagyunk Krisztus harminckilenc birkózója. Érted birkózunk, ó, Király! Akár élünk, akár meghalunk, a Te dicsőségedért tesszük.” Időközben megérkezett Vespasianus, és látta az egyetlen árulót, és hallotta a harminckilenc győztest. Elhatározása szilárd volt. Levette felszerelését, és kísértalt a jégre, hogy együtt haljon meg harminckilenc katonájával, akik inkább meghaltak, mint hogy megtagadják Urukát.

22. Az első parancsolat ígérettel

Reuben Torrey amerikai evangelizátor és bibliatudós gyakran mesélt egy megözvegyült anyáról Georgiában, akinek egyetlen fia volt. Nagy szegénységben éltek, de az anya mégis megkereste a kenyérré valót azzal, hogy mosást vállalt. Sosem panaszkodott. Elfogadta, amit az Úr reá mért.

Fia kivételesen tehetséges volt. Sőt, a középiskolában ő volt a végzős osztály legjobb tanulója. Eltekintve az Úrtól, ő jelentette anyja életében a legnagyobb örömet.

Tanulmányi eredménye miatt őt választották ki, hogy mondja el a búcsúbeszédet a tanévzáraskor. Ezen kívül egy aranyéremmel is kitüntették az egyik tantárgyban mutatott kiváló teljesítményéért.

Amikor eljött a bizonyítványosztás napja, észrevette, hogy anyja nem készülődik az ünnepségre. Ezt mondta neki: „Anyám, ma van a záróünnepély. Ma kapom meg az érettségi bizonyítványomat. Miért nem készülödsz?”

„Ó – mondta az anyja fáradtan –, én nem megyek el. Nincs alkalomhoz illő ruhám, amit felvehetnék. Ott lesz a város összes jelentős embere, legszebb ruhájában pompázva. Szégyellnéd öreg anyádat kifakult vászonruhájában.”

A fiú szemei ragyogtak az anyja iránt érzett csodálattól. „Anyá – mondta –, ne mondj ilyet. Én soha nem foglak szégyellni téged. Soha! Mindenemet, amim van, neked köszönhetem, és nélküled én sem megyek el.” Addig erősködött, amíg anyja bele nem egyezett, majd segített neki az öltözködésben, hogy a lehető legszebben nézzen ki.

Karonfogva mentek végig az utcán. Amikor beléptek a középiskola dísztermébe, a fiú odakísérte anyját az egyik legjobb helyre az első sorban. És ő ott ült frissen vasalt vászonruhájában az elegáns ruhákba öltözött prominens városi emberek között.

Amikor rá került a sor, a fiú hibátlanul elmondta a búcsúbeszédet. Udvarias tapsot kapott. Ezután az iskolaigazgató kitüntette az aranyéremmel. Amint átvette, lesétált az emelvényről, odament az anyjához, ruhájára tűzte az aranyérmet, és ezt mondta: „Tessék, anyám, ez téged illet. A te érdemed.” Most viharos taps következett. A közönség felállt, és sokak arcán könnyek csordogáltak.

Ez a fiú példát mutatott arra, hogyan kell engedelmeskedni az Efezus 6,2 versnek. „Tiszteld apádat és anyádat.” Valahányszor Dr. Torrey elmondta ezt a történetet, megemlítette egy fontos tanulságát. Ezt mondta: „Soha ne szégyellj az Úr Jézust. Mindent neki köszönhetsz. Állj fel, és valld meg!” A vértanúk nem szégyellték őt. Onéziforosz nem szégyellte Pált (2Tim 1,16). Pál pedig nem szégyellte az evangéliumot (Róm 1,16) vagy azt, akiben hitt (2Tim 1,12). Sohasem szabad szégyellnünk Krisztust.

23. A szerető Isten²¹

A keresztyén missziók történetében Gladys Aylwardot mindig úgy fogják emlegetni, mint a „kicsi asszonyt”. De ami hiányzott fizikai alkatából, azt bőven pótolta szellemi teljesítményével. Ez az elszánt misszionárius a maga egyszerű módján hitt az Úrban, és eltökéltséget, bátorságot, lelkierőt és kitartást mutatott az Úr szolgálá-

tában. Ennek eredményeképpen megtapasztalta az imáira kapott csodálatos válaszokat, a körülmények bámulatos egybeesését és az evangélium előtt kitérőleg meglepően sok ajtót Kínában.

Egyszer menekült diákokkal élt egy lakásban, akik a japán megszállók elől menekültek el. Ezek a fiatal emberek egy északnyugati területért imádkoztak. Különböző okokból nem volt lehetőségük odamenni, így Gladys arra következtetett, hogy az Úr őt akarja odaküldeni. Útnak indult hát, idegenvezetőkre bízva magát, akik faluról falura kísérték. Amikor elérkezett Tsin Tsui faluba, a falubeliek megpróbálták lebeszélni arról, hogy továbbmenjen. Ezt mondták neki: „Ez a világ vége. Ezen túl már nincs semmi.” De Gladys ellenszegült: „A világ nem ér csak úgy véget. Tovább kell mennem. Végül is ezért jöttem.”

Amikor egy Huang nevű kínai keresztyén orvos látta, hogy Gladys mennyire elszánt, felajánlotta, hogy tovább kíséri őt napig. Az öt naphoz tíz lett, miközben mindenkinek beszéltek Jézusról, akivel csak találkoztak. Még soha senki sem hallott róla eddig. A tizenegyedik napon egy kopár vidéken haladtak keresztül, ahol semmi jelét nem látták emberi településnek. Nem volt hol aludniuk, és nem volt mit enniük. Ideje volt, hogy imádkozzanak. Gladys kezdte: „Drága Istenem, könyörülj rajtunk. Láthatod, milyen helyzetben vagyunk. Adj nekünk élelmet és menedéket éjszakára.” Büntudatot érzett, amiért csak magáért és az orvosért imádkozott.

Ezután Dr. Huang imádkozott: „Ó, Istenem, küldd el hozzánk azt az embert, akinek szándékod szerint beszélnünk kell az Úr Jézusról. Ma még senkinek sem tettünk bizonyosságot, de te valamilyen különleges célból küldtél minket ide. Mutasd meg nekünk, hol találjuk meg azt az embert, akit meg kívánsz áldani.” Az orvos csak az Úr munkálkodásával törődött.

Gladys azt javasolta, hogy énekeljenek el egy éneket, hogy a szavak és a dallam messzire szálljon a tiszta hegyi levegőben.

Dr. Huang nemsokára meglátott egy férfit a távolban, felugrott, és elrohant, hogy találkozzon vele. Hangosan kiabált Aylward asszonynak, hogy menjen utána, de ő nem akart felmászni a meredek, rögös hegyoldalon, őrizetlenül hagyva poggyászát. Így az orvos visszament, és végül rávette, hogy tartson vele. Nem kellett aggódnia a poggyász miatt; nem volt ott senki, aki ellophatta volna.

Amikor odaértek a férfihoz, Gladys meglepődve látta, hogy az egy tibeti lámá vagy szerzetes. Bár a lámának nem volt szabad nővel érintkezniük, ez meghívta Huangot és Gladyst, hogy töltsék az éjszakát a lámakolostorban. Amikor a pap látta, hogy a misszionáriusnő habozik, ezt mondta: „Régóta várunk arra, hogy beszéljete nekünk a szerető Istenről.” Az asszony megdöbönt. Honnan tudhatták, hogy létezik egy szerető Isten? Milyen kapcsolatuk lehetett ezeknek az elzárkózott embereknek a misszionáriusokkal vagy bárki mással a külvilágban?

Miután a lámák gondoskodtak párnákról, mosdóvízről és finom élelelről, ketten közülük megjelentek Gladys ajtajánál, és megkérték, hogy menjen velük. Mások Dr. Huangot kísérték ugyanarra a helyre, egy terembe, ahol 500 szerzetes ült térdeplőpárnákon. Mindez meglepte Gladyst, de a jó doktor bizonyára megértette, mi célból gyűltek össze a lámák, ezért azt mondta neki, hogy kezdje egy énekkel. Miután Gladys befejezte az éneklést, a doktor beszélt az Üdvözítő születéséről Betlehemben, majd folytatta egészen az Üdvözítő haláláig és feltámadásáig.

Aylward asszony újra énekelt, majd beszélt; megint énekelt, majd Dr. Huang beszélt, énekelt, majd újra be-

szélt. Végül az asszony szabadkozva a szobájába távoztott. Kimerült volt. De a munkája ezzel nem ért véget. Két láma jelent meg az ajtajánál, és megkérték, hogy meséljen még nekik. Amikor távoztak, újabb két láma jött, és ez így ment egész éjszaka. Úgy tűnt, hogy különösképpen a szerető Isten érdekli őket.

Öt napi zavartalan evangelizálás után Aylward asszonyt meghívták egy találkozóra a főlámával. Megkönnyebbült, amikor megtudta, hogy a főláma beszél a mandarin nyelvet, amelyet ő tökéletesen értett. Megkérdezte tőle, miért engedte meg egy külföldi nőnek, hogy eljöjjön a lámakolostorba és beszéljen a papoknak. A főláma ezt a figyelemreméltó történetet mondta el:

A lámák minden évben édesgyökeret gyűjtenek és adnak el, amely a hegyekben nő. Az egyik évben, amint beértek egy faluba, hallották, hogy egy traktátust a kezében tartó ember így szól: „Ki akar egyet? Az üdvösség ingyenes, nem kerül semmibe. Aki üdvösséget nyer, örökké él. Ha többet akartok megtudni, gyertek el az evangelizációra.”

A lámák magukkal vitték a traktátust a kolostorba, és ott a falra szegezték. A János 3,16 verse állt rajta: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Ez állandóan emlékeztette őket arra, hogy létezik egy szerető Isten.

Öt éven át hordták az édesgyökeret a piacra, és mindenhol azt kérdezték, hol él „a szerető Isten”. Végül Len Chowban valaki a Kínai Belföldi Misszióhoz irányította őket, ahol egy misszionárius elmagyarázta nekik az üdvözülés módját, és átadott nekik egy példányt az evangéliumokból. Azokat tanulmányozva eljutottak a Márk 16,15 verséhez: „Menjetek el szerte az egész világba, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek.” Ebből arra következtettek, hogy valaki végül el-

megy hozzájuk az evangéliummal. Elhatározták, hogy ha Isten elküld hozzájuk egy hírnököt, ők készek lesznek a fogadására.

További három évet vártak. Akkor két szerzetes, amikor kint dolgozott a hegyekben, meghallotta, ahogy valaki énekel. Ezt mondták: „Csak olyan emberek énekelhetnek, akik ismerik Istent.” Az egyik szerzetes lement a völgybe, hogy találkozzon Gladyszel és Dr. Hunaggal, a másik pedig visszament a kolostorba, és riasztotta a társait, hogy készüljenek a régen várt vendégek fogadására.

Ezért fogadták olyan szívélyesen és kiéhezett szívvel a két keresztyént.

Vajon megtért-e bárki a lámák közül? Gladys Aylward anélkül távozott, hogy ezt megtudta volna. Csak azt tudta, hogy az Úr egy sor isteni rendelés által elvezette hozzájuk őt és Dr. Huangot, és megelégedett azzal, hogy a folytatást Istenre bízta. Nem valószínű, hogy Isten ilyen bonyodalmas körülményeket teremtett volna, csak azért, hogy végül csalódnia kelljen.

A kicsi asszony az Úr Jézust követte friss, egészséges hitével, azzal, hogy engedelmeskedett az Úr sugalmazásának, és hűségesen hitet tett mellette mások előtt. Látta, amint életének fogaskerekei egymásba illeszkednek. Szolgálata mindig csodálatos hatást váltott ki. Amikor megérintette mások életét, valami történt Isten ügyében.

24. Hihetetlen kegyelem²²

A történetben szereplő férjnek és feleségnek fiktív nevet adtam. Hogy miért, az ki fog derülni a történet során. Ernie katonatiszt volt az USA hadseregében, és egy

nagy támaszponton állomásozott az Egyesült Államokban. Elise lemondott saját karrierjéről; úgy érezte, az a hivatása, hogy otthon maradjon és nevelje két gyermeküket. A szokásos kisebb nézeteltérésektől eltekintve boldog házasságban éltek.

Aztán Ernie-t áthelyezték Japánba. Akkoriban a család nem kísérhette el az apát. De ez a család szoros kapcsolatban maradt, mert rendszeresen leveleztek egymással. Mindig a hét nagy eseménye volt, amikor megérkezett a levél a papától. A gyerekek leültek a földre a mama mellé, amíg ő felolvasta a levelet. A nap hátralevő részében csak a legfrissebb hírekről beszélgettek. Úgy tűnt, hogy a papa nincs is olyan messze.

Így aztán nagy riadalmat keltett, amikor az egyik héten nem érkezett levél. Elise-nek élénk volt a fantáziája. Láta maga előtt Ernie-t betegen, egy balesetben, vagy valahol távol egy veszélyes, titkos küldetésben. Teltek-múltak a hetek, és egyetlen levél sem jött. Ha balesetet szenvedett vagy megbetegedett volna, már biztosan értesítették volna. Eltelt három hét, és még mindig nem jött levél. Négy hét, és semmi. Végül megérkezett egy levél, ami villámcsapásként érte. Elise legutóbbi félelmei valósággá váltak. Hihetetlen volt. Vajon mivel érdemelte ezt ki? Teljesen fel volt dűlva. Túlságosan le volt törve ahhoz, hogy megossa a hírt a gyerekekkel.

Végül az egyik gyerek megkérdezte: „Mama, mi a baj? Történt valami a papával? Mit írt a levélben?”

Kínszenvedés volt számára elmondani nekik, hogy apjuk beleszeretett egy másik nőbe. Láta arcukon az ijedelmet. Akkor még nyilván nem tudták felfogni, miről van szó. De azt megértették, hogy apjuk többé nem jön haza. Végül egyikük ezt mondta: „Mama, kérdezhettek valamit? Az, hogy apa nem szeret minket többé, azt jelenti, hogy mi sem szerethetjük őt?”

Elise-t megdöbbenetete a kérdés. A 8. zsoltár 3. versé-

re emlékeztette: „Gyermekek és csecsemők szája által is építéd hatalmadat.” Vigasztalanságában és bánatában ez eddig még sohasem jutott eszébe. Miután megbirkózott a kérdéssel, ezt válaszolta: „De igen, szerethetjük őt.” A torka összeszorult, amikor ezt mondta. A kisfia így szólt: „Kérlek, írd neki, és kérd meg, hogy továbbra is írjon nekünk, mert mi még mindig szeretni akarjuk.” Ez azt jelentené, hogy a férje továbbra is küldeni fogja a leveleket.

Ahogy érkeztek a levelek, kiderültek a férj hűtlenségének a részletei. Beleszeretett egy tizenöt éves szolgálólányba. Ebből a házasságból aztán több gyermeke is született. Elise-nek még mindig nehéz volt elhinnie, ami történt. De a megrázkódtatások ezzel még nem értek véget. Közeledett a következő krízis.

Ernie ezt írta egyik levelében: „Kedves Elise! Sajnálom, hogy ilyeneket kell írnom neked, de az orvosok megállapították, hogy rákos vagyok, és nincs sok időm hátra. A nyugdíjhoz való jogomat elveszítettem, és nagyon szegényen élünk. Kérlek, segítenéd anyagilag a családom, ha meghalok?”

Miután elolvasta, Elise ezt mondta magában: „Most már elég.” Nem tudta elhinni, hogy férje ilyen arcátlan és megátalkodott. Szó sincs beismerésről vagy bocsánatkérésről. Ez felfoghatatlan volt számára.

De józanabban végiggondolva a dolgot, eszébe jutott, mit kérdezett tőle a fia: „Mama! Az, hogy apa nem szeret minket többé, azt jelenti, hogy mi sem szerethetjük őt?” Így hát írt egy válaszlevelet, amelyben elmagyarázta, hogy pénzt nem tud küldeni, valamit mégis tehet. Ezt írta: „Megmondom neked, mit fogok tenni. Elintézheted, hogy jöjjenek ki Amerikába, miután elhunytál. Lakhatnak a házamban, és én majd megtanítom őket, hogyan tartsák el magukat.”

Így is történt. Elise később ezt mondta: „Két válasz-

tásom volt: Vagy csak a múltra emlékezem, és megátkozom ezt az embert, amiért ezt tette velem, vagy hálát adok Istennek, hogy megadta nekem azt a kiváltságot, hogy az Ő tűzével világíthatok a világ sötétségében.”

Nem kétséges, hogy Isten tűzével világítani egy sötét alagútban azt is jelentette, hogy meg kell osztania az evangéliumot örökbefogadott családjával, hogy ők is világossággá legyenek az Úr számára.

Temple érseknek igaza volt, amikor ezt mondta: „Rosszal viszonzni a jót, ördögi dolog. Jóval viszonzni a jót, emberi dolog. Jóval viszonzni a rosszat, isteni dolog.”

25. Ő szerette a szegényeket²³

John Nelson Darby nem volt talpnyaló; nem hízelgett a gazdagoknak és híreseknek. Ez nem volt természetes, hiszen gazdag családban és osztályöntudatos társadalomban nőtt fel. Az lett volna a természetes, ha a felsőbb osztálybeliek társaságát keresi, és előnyben részesíti a kényelmes lakóhelyeket.

De nem, ő szerette a szegényeket, és ezt többnyire meglehetősen szokatlan módon hozta az emberek tudomására, nem hagyva kétséget bennük. Egyszer, amikor a kontinensen hirdette az Igét, vonattal érkezett abba a városba, ahol a program szerint több napon keresztül volt az összejöveteleken. A keresztyének nagy tömegében, amely az állomáson gyülekezett a fogadására, voltak előkelő hölgyek is, akik versengtek azért a megtiszteltetésért, hogy vendégül láthassák a kiváló prédikátort. Ha az ő pompás házaikban szállt volna meg, a legfinomabb ételeket és a legfényűzőbb környezetet élvez-

hette volna, ők pedig eldicsekedhettek volna a családjuknak és a barátaiknak, hogy a nagyhírű Darby urat látták vendégül.

John Nelson Darby végignézett a tömegen, és azonnal felmérte a helyzetet. Megkérdezte azokat, akikről úgy gondolta, hogy ők a vezetők: „Ki szokta gondját viselni a városba látogató prédikátoroknak?” Azok egy jelentéktelen külsejű, láthatólag szerényen élő emberre mutattak, aki a tömeg mögött állt. Darby odament hozzá, és megkérdezte tőle, hogy megszállhat-e a házában. A jelentéktelen testvér nagyon megörült, és elstietett Darby bőröndjéért. John Nelson Darby egyik életrajzírója írta: „Így az ismeretlen vándorok vendéglátójából a nagy ember házigazdája lett.”

Darby megmagyarázta a szegények iránt érzett szeretetét:

„Krisztus szerette a szegényeket; megtérésem óta én is szeretem őket. Akik jobban kedvelik az előkelő társaságot, ám járjanak oda. Valahányszor belekerülök, és Londonban volt rá alkalmam, búskomoran térek vissza. Inkább a szegények közé megyek; bennük is ugyanazt a bűnös természetet találok, mint a gazdagokban, a következő különbséggel: a gazdagok és azok, akik ragaszkodnak a kényelmükhöz és a társaságukhoz, azt latolgatják, hogy mennyit kaphatnak Krisztusból anélkül, hogy odaszánnák magukat neki; a szegények pedig azt, hogy mennyi lehet az övék Krisztusból, hogy megvigasztalja őket nyomorúságukban.”

Érdekes, hogy amikor Krisztus a hetven tanítványt oktatta, felvetette a vendégszeretet kérdését is.

„Ha azonban egy házba beléptek, legelőször ezt mondjátok: *Békesség ennek a háznak! Ha ott a békesség fia lakozik, megnyugszik rajta a békességetek, ha pedig nem, reátok száll viszsza. Maradjatok ugyanabban a házban... Ne járjatok házról házra*” (Lk 10,5-7).

Itt arra tanította őket, hogy el kell fogadniuk a vendégszeretetet, ha olyan ember kínálja fel, aki nyitott a béke üzenetére. De nem szabad házról házra járniuk annak a reményében, hogy kényelmesebb szállást és jobb ételt kapnak.

Ez nem pontosan ugyanaz a helyzet, mint amivel Darby szembekerült. Itt Jézus azt mondja, hogy el kell fogadniuk mindent, amit felkínálnak nekik. Darby kereken megmondta, hogy szegényeknél akar megszállni. Az elv azonban ugyanaz. Nem szabad válogatnunk, hogy megtaláljuk a legfényűzőbb szállást. Jegyezzétek meg a parancsolatot: „Maradjatok ugyanabban a házban. Ne járjatok házról házra.”

26. Mezítláb a gyülekezetben²⁴

Az Our Daily Bread (Mindennapi kenyérünk) című lapban Dennis DeHaan egy kisebbfajta válságról ír, amely egy külvárosi gyülekezetben tört ki. Egyik vasárnap egy fiatal keresztyén a közeli egyetemről mezítláb sétált be, pólóingben és farmerben. A gyülekezet tagjai kényelmetlenül mocorogtak. Nem tudja ez a fickó, hogy mezítláb nem illik bemenni a templomba? Nem látja, hogy a férfiak öltönyt és hosszú ujjú inget viselnek?

A padok annyira tele voltak, hogy Billnek végig kellett mennie a padosok között, az első sorokig. Ott sem volt üres hely, így leült a földre, pontosan a szószékkel szemben. Ezt ezelőtt még senki sem csinálta. Ez a hagyományokkal való szakítás napja volt, és ez sok gyülekezeti tagnak nem tetszett.

Azután egy idős, ízületi gyulladásban szenvedő hívő vette a bátorságot, fogta a botját, és ő is előre ment. Vajon most mi fog történni? Félretette a botját, és nagy fájdalom közepette leült a fiatal Bill mellé. Nem akarta, hogy ez a fiatal fickó egyedül érezze magát, és azt gondolja, hogy nem kívánatos személy.

Ez az eset egy hasonló incidensre emlékeztet, amely egy kápolnában történt, nem messze a lakóhelyemtől. A hippik nemzedékének idején történt. Az esti úrvacsoránál egy új hívő tűnt fel, aki mezítláb volt. Nem sokan figyeltek rá, de egy idősebb hívő kötelességének érezte, hogy az alkalom végén rendre utasítsa. Egy presbiter látta, mit történik, és amikor a másik befejezte a kioktatást, odament, átkarolta a fiatal fickót, és ezt mondta: „Ne is törődj vele. Én úgy látom, a lábaid nagyon szépek.” Az így felelt: „Nos, legalábbis eredetiek.”

Le a kalappal az ízületi gyulladással idős hívő és a könnyörületes presbiter előtt. És le a kalappal minden olyan hívő előtt, aki átlát a külsőségeken, és meglátja a szívet, amely szereti az Úr Jézust. A bíráló csak elúzi őket. A szeretet segít nekik a fejlődésben. A krisztusi szellem ezt mondja: „Engedjétek őket hozzám.”

27. Az Amazonas fölött lelőtt repülőgép

Jim és Roni Bowers pár nappal korábban elmentek a konzulátusra a kolumbiai Letitiában, hogy perui vízumot szerezzenek nemrég örökbefogadott héthónapos lányuk, Charity számára. Most útban voltak hazafelé, a perui Iquitosban lévő lakóhajójukhoz, missziójuk

Cessna típusú hidroplánján. A pilóta, Kevin Donaldson misszionárius kollégájuk és közeli barátjuk volt. A hét-éves Cory Bowers a hátsó ablakokon keresztül bámult ki, elbűvölve a buján zöldellő perui tájtól.

Kevin és Jim hamarosan észrevették, hogy a perui légierő egyik vadászgépe követi őket. Nem látták viszont a közelben repülő másik gépet a CIA legénységgel, amely együttműködött a vadászgéppel egy hajtóvadászat során azzal a céllal, hogy megállítsák a kábítószerek légi szállítását a területen. A CIA állítása szerint ők azt tanácsolták a perui pilótának, hogy gondos vizsgálatot végezzen, mielőtt tüzelni kezd a Cessnára, de túl késő volt. Az egyik golyó áthatolt Roni hátán, majd behatolt Charity fejébe, aki Roni ölében ült. Mindketten azonnal meghaltak. Egy másik golyó összezúzta a pilóta jobb lábát. További golyók kilyukasztották az üzemanyagtartályt, amitől a gép kigyulladt. Jim el tudta oltani a tüzet a kabinban, Kevin pedig csodával határos módon letette az égő gépet a pontonjaira az Amazonas egyik mellékfolyóján. A vadászgép tovább tüzelt a misszionáriusokra, még azután is, hogy a gép leszállt.

Ekkorra már az egész gép lángokban állt. Jim ennek ellenére ki tudta húzni a vízbe felesége és lánya holttestét, de a tomboló tűz ellenére fázott.

Kevin Coryval a hátán úszott, miközben Jim megpróbált elúszni az égő géptől, magával húzva Roni és Charity holttestét. Arccal lefelé tartotta őket, hogy Cory ne lássa halott anyjának és húgának az arcát. Amikor a gép elég mélyre süllyedt, és kialudt a tűz, Kevin és Jim visszaúsztak, és belekapaszkodtak a gép egyik úszótestébe.

Hamarosan helyi lakosok siettek a segítségükre egy motoros kenuval.

A perui hatóságok és a CIA felderítő csapata egymást hibáztatták az értelmetlen gyilkolásért és a gép lelövéséért. Ezzel éles ellentétben állt Jim Bowers, Kevin

Donaldson és az egyesült államokbeli missziós központ krisztusi magatartása. Ők nem mutogattak senkire, nem hibáztattak senkit, és nem fenyegetőztek perekkel. Ehelyett ismételten bizonysgot tettek az Úrban való hitről és az engedelmségről iránta.

Bowers később ezt mondta: „A felelősökkel szembeni magatartásunk a megbocsátás. Nem meglepő ez? Nekünk, keresztyéneknek ez nem lehet meglepő. Imádkoztam a pilótákért. Beszéltem erről a felügyelőjünkkel, aki nagyon érdeklődik az Úr iránt, és szeretne többet megtudni róla. Fel is hívtam otthonról. Tehát e tekintetben minden rendben van. Nem neheztelek senkire.”

Lesújtó vesztesége ellenére ezt mondta: „Cory is és én is megmagyarázhatatlan békét tapasztalunk.” A Newsweek magazin ezt így kommentálta: „Kevés embernek van ilyen őszinte hite.”

Odaadó felesége és kislánya temetési szertartásán Jim képes volt meglátni a napsütést az esőn keresztül. Isten kezét látta egy sor csodában, amelyek azon a siralmas napon történtek:

A kabinon áthatoló golyók közül egy sem találta el Coryt és őt annak ellenére, hogy az egyik hátulról jövő golyó kilyukasztotta a szélvédőt közvetlenül az orra előtt.

A tűzoltókészülék kitűnően jól működött, ami ellenkezett a tapasztalatával, ezen meg is lepődött.

Ha a golyó, amely megölte Ronit és Charity-t, nem állt volna meg ott, ahol megállt, valószínűleg megölte volna a pilótát, és akkor a gép minden utasa meghalt volna.

Sem Cory, sem ő nem rémült meg. Nem sikoltoztak és nem kiabáltak. Krisztus békéjét tapasztalták, amely meghaladja az értelmet. Képesek voltak világosan gondolkodni és gyorsan cselekedni.

A Cessnában a pilótának leszálláskor használnia kell a lábát. Súlyos lábsérülése ellenére Kevin képes volt biz-

tonságosan letenni a gépet a folyóra, noha az messze volt attól a helytől, ahol először rájuk lőttek. Kevin tudja, hogy az Úr volt az, aki a gépet a vízre kormányozta.

Jimnek elég ereje maradt, hogy a tomboló lángok ellenére kihúzza Roni és Charity holttestét a gépből. Csoválkodik, hogy nem érezte a tűz forróságát, sőt inkább fázott. Ez a három őszövétségi izráelita férfira emlékeztet, akik nem égtek meg a tüzes kemencében (Dán 3,27).

Amikor a repülőgép elég mélyre süllyedt a vízbe, hogy kialudjanak a lángok, Kevin, Cory és Jim képes volt belekapaszkodni az egyik pontonba, és fennmaradni a vízben.

Amikor már fogytán volt Kevin és Jim ereje, és nem tudtak volna sokáig a vízben lebegni, éppen időben jött a motoros kenu.

Egy olyan város fölött lőtték le őket, ahol Jim néhány embert ismert. Ezek az emberek szemtanúi voltak a történetnek, és rádión segítséget hívtak. Ez a rádió működött.

Amikor Jim rádión hívta Kevin feleségét, ő éppen otthon volt. Éppen a közelben tartózkodott egy pilóta barátja, aki kész volt felszállni, hogy Kevint kórházba szállítsa.

Cory és Jim természetfölötti békét tapasztaltak, nyilván azért, mert Isten meghallgatta gyermekeinek imáit. Egyesek azt mondták Jimnek, hogy ez a nyugalom nem lesz tartós, de ő bizakodott, hogy az lesz.

Még egy utolsó csoda: A Bower és Donaldson család és azok a keresztyének, akik bármi módon szereplői voltak a történetnek, megbocsátó magatartást tanúsítottak azokkal szemben, akik felelősek voltak a tragédiáért. Ez Isten szeretete, amely szétáradt szívükben.

Roni és Charity nem haltak meg hiába. Haláluk sokakban érdeklődést keltett a misszionáriusok munkája iránt. Az emberek késztetést éreztek, hogy elmenjenek,

és teljesítsék a nagy megbízatást. Jim később ezt mondta: „Azt hiszem, Isten fel akarta ébreszteni az alvó keresztyéneket, beleértve engem is, de még inkább azokat, akik kevés vagy semmilyen érdeklődést mutatnak Isten iránt.”

Végül Isten meghosszabbította Cory életét, újabb lehetőséget adva neki, hogy elfogadja Jézust Krisztust Urául és Üdvözítőjéül.

Az idő múltával egyre világosabbá válik, hogy a világ itt élő példát láthatott arra, hogy a keresztyének mennyire mások. Egy fontos televízió hírmagazinja részletesen beszámolt a 2001. május 14-én történt katasztrófáról. Ebben a beszámolóban Diane Sawyer ezt mondta a történetekkel kapcsolatban: „Ez az emberi szeretet és szenvedés története, valamint a mély hité, amit legtöbbünk csak messziről figyel.”

28. Louise és a köztisztasági gépkezelő²⁵

Louise a tökéletes otthonteremtő. Tökéletesen megfelel a keresztyén feleség és anya bibliai leírásának. Egyik legnagyobb öröme, hogy Isten számára nevelheti hét gyermekét. Másik öröme, hogy segítheti a férjét, miközben az ide-oda utazik a világban és fáradhatatlanul dolgozik az Úr Jézusért. Íme egy példa: Egyszer, amikor beszédet mondott egy konferencián New Jerseyben, férjének eszébe jutott, hogy feleségének aznap van a születésnapja. Felhívta őt, és sajnálkozott, hogy nem lehet vele, és nem adhat neki ajándékot. Felesége habozás nélkül ezt válaszolta: „Nem adhatnál nekem szebb ajándékot,

mint hogy ott vagy, ahová Isten küldött, és azt teszed, amit szándéka szerint tenned kell.”

Louise azonban másra is képes volt. Napi elfoglaltsága nem akadályozta abban, hogy megpróbáljon minél több lelket megnyerni Istennek. Gyakran meghívta magához a szomszédasszonyokat kávéra, amikor is velük a Bibliából olvasott. De egy idő után nyilvánvaló lett, hogy azok elégedettek a saját vallásosságukkal. Kevés érdeklődést mutattak az Úrral való személyes kapcsolat iránt.

Egyik reggel, amikor Louise a nappaliban imádkozott, eszébe jutott a nagy vacsora története Lukács evangéliumának 14. részéből. A meghívottak mind kimentették magukat, így a gazda kiküldte egy szolgáját az utcákra, hogy kényszerítse az arra járókat, hogy menjenek be.

Louise imában az Úr elé vitte: „Uram, akiket meghívtam, kimentették magukat. Szeretnék elmenni a többiekhez, hogy elvigyem őket hozzád, de itt kell maradnom a gyerekekkel. Ha küldesz hozzám valakit az utcáról, én meghívom a te vacsorádra.”

Alig hogy befejezte, meghallotta egy szemetes kocsi hangjelzését. Aha, ez a sofőr az utcáról jött. Kinézett az ablakon, és látta, amint a férfi – egy kis szépitéssel nevezük köztisztasági gépkezelőnek – felemeli a szomszéd kukáját, és a kocsiba üríti. Eközben a teste láthatóan meggörcbült, és próbálta kímélni magát, hogy enyhítse fájdalmát.

Louise a járdaszegélynél állt, amikor a kocsi megállt a házuk előtt. Amint Reg, a sofőr kilépett a járdára, Louise megkérdezte tőle, hogy nem beteg-e a háta. „Nem – mondta a sofőr –, a szívem beteg.”

„Akkor miért emelget nehéz szemetes kukákat egész nap? – kérdezte. – Én majd kiürítem a magamét” – és felemelte a kukát, majd tartalmát a kocsi garatjába ürítette.

A sofőr így válaszolt: „Mert nem találok más munkát.”

„Nos, én imádkozni fogok, hogy találjon egy jobb munkát vagy egy jobb szívet.”

„A szemetesekkel senki sem törődik” – mondta Reg szomorúan.

„Isten törődik velük” – válaszolta Louise.

Reg beszállt a kocsii vezetőfülkéjébe, és továbbhajtott a következő házhoz.

Egy hét múlva Louise a járdaszegélynél várt, amikor megérkezett a szemeteskocsi. Mire Reg odaért a kukához, Louise már ki is ürítette azt a kocsiba. A sofőr ránézett, és megkérdezte: „Imádkozott értem?”

„Minden nap.” Reg nem hitte el, bár kétségének nem adott hangot.

Louise így folytatta: „Figyeljen ide. A Biblia azt mondja, hogy a hit halott tettek nélkül. Én imádkozom, önnek viszont jelentkeznie kell egy új állásra.” A sofőr bölintott, nem szólt semmit, és továbbhajtott.

A következő utcában meglátta Máriát, Louise második lányát, aki útban volt az iskola felé. Amint a kocsi megállt mellette, így kiáltott: „Halló, otthon imádkozunk magáért!” Reg most már tudta, hogy valaki mégis csak törődik a szemetesekkel.

Egy hét múlva, amikor Louise újra a járdaszegélynél várt, Reg ezt mondta neki: „Mrs. Nicholson, én hiszek Istenben, a mennyben és a pokolban, de azt hiszem, ennél tovább kell lépnem. Mi a következő lépés, amit meg kell tennem?”

Louise gondosan elmagyarázta neki az üdvözülés útját és a megtéréshez vezető lépés fontosságát. A sofőr figyelmesen hallgatta, majd mosolyogva és integetve továbbhajtott. Louise utána kiáltott: „Jelentkezzen egy másik állásra!”

A Nicholson család további egy héten keresztül

imádkozott Regért. A szemetgyűjtés napján Louise ott állt a helyén a járdaszegélynél. Reg szélesen mosolygott, ahogy leugrott a kocsiról, és ezt mondta: „Nos, megtettem.” „Mit?” Vajon ez azt jelenti, hogy jelentkezett egy új munkahelyre?

„Megtettem azt a lépést, Mrs. Nicholson.” Ezután elmagyarázta, hogy az Úr Jézusba helyezte a bizalmát.

Ez igaz? Valóban megtért? – gondolta Louise. Nos, akár igaz, akár nem, olvasnia kell a Bibliát. Végül is „a hit hallásból van, a hallás pedig Isten Igéje által”. „Reg, el kell kezdenie olvasni a Bibliát, ami a lélek tápláléka.”

„Mrs. Nicholson, ezt korábban kellett volna mondania. Ha egy keresztyénnek ezt kell tennie, akkor csalódást kell okoznom. Én nem olvasok, még újságot sem. Sajnálom.” És továbbhajtott az utcán a következő házhoz.

A következő utcasarkon meglátott egy nehéz dobozt, amely arra várt, hogy a szemetes elvigye. Kíváncsisága arra ösztönözte, hogy belekukkantson. Legfelül egy vadonatúj Biblia volt, még fel sem bontották a műanyag csomagolást. „Rendben, Uram, olvasni fogom a könyvedet.”

Nemcsak hogy elkezdte olvasni a Bibliát, de eljárt abba a közösségbe is, ahová a Nicholson család. Egy lángholó vörös overallban jelent meg, rajta a szemetészállító vállalat emblémájával. Ez volt a legjobb ruhája. Ott ült az első sorban, vigyorogva, mint egy gyerek az édességboltban. Minden a kedvére volt: az éneklés, a prédikálás, az emberek barátságossága. Amikor valaki megkérdezte tőle, miért jár el keddenként az imaórára és szerdánként egy másikra egy közeli gyülekezetben, ezt válaszolta: „Nekem kétszer annyi időre van szükségem. Sok a behoznivalóm.”

Nem sokkal a megtérése után Reg megkeresztelkedett. Az Úr segített neki, hogy legyőzze részegességét. Nemcsak hűségesen látogatta az alkalmakat, de a bará-

tait is elhozta, hogy hallják az evangéliumot. Az első naptól kezdve örült üdvösségének.

Szíve nem gyógyult meg, de talált egy kevésbé meg-erőltető munkát. Aztán az Úr magához szólította ezt a szeretett testvért Krisztusban, akit az utcáról hívtak be és „kényszerítettek”, hogy menjen el a nagy vacsorára.

És mindez annak volt köszönhető, hogy egy istenhívő háziasszony így imádkozott: „Uram, használj fel engem!”

29. Kevés lenne az idő mindet elbeszélni

Az egész világon vannak olyan keresztyének, akik minden nap megmutatják, milyen is Jézus. „Jézus képe nem testük alakjában mutatkozik meg, hanem megújult elméjük és szívük szépségében. Szentség, szeretet, alázat, kedvesség és megbocsátás – ezek alkotják az isteni jellemet.”²⁶

Én már láttam az Üdvözítő képmását vendégszerető emberekben. Milyen gyakran adták át nekem a hálószobájukat és a fürdőszobájukat a házigazdák és a háziasszonyok, míg ők máshol aludtak. Egy alkalommal konferenciát rendeztek, és a családnak tizenhat vendége volt a házban. A szülők és a gyerekek a garázsban aludtak. Tajvanon egy misszionárius a földön, a kandalló előtt feküdt le, míg én az ő ágyában. Elhárította a hálálkodást, azt állítva, hogy ő melegebb helyen aludt, mint én. Minden vendéggel úgy bánt, mintha Krisztus lett volna. Egy coloradói nőtestvérünk autóbalesetet szenvedett útban a reggeli istentiszteletre. Sérülései miatt azonnal meg kellett operálni. Amikor visszanyerte esz-

méletét, ezek voltak az első szavai: „Ki fog ebédet készíteni a látogatóknak?”

Amikor az Úr Jézus szívélyességére gondolunk, önkéntelenül a gyermekek iránti szeretete jut az eszünkbe. A tanítványok számára ők csak bosszúságot, sőt talán nyűgöt jelentettek. Jézus számára azonban ők Isten országának odaillő polgárai voltak. Gyakran az volt a gyánúm, hogy jobban érezte magát a gyermekek, mint a felnőttek között.

Egy indiai evangélista példaképe Ura volt. Amikor vendég volt egy házban, gyakran leült a földre, és játszott a gyerekekkel. Az egyik családnál este a gyerekek így kérelték anyjukat: „Mama, engeddd, hogy ma este Jézus fektessen le minket.” Az evangélistában Jézust látták.

Egy másik alkalommal hasonló eset történt. Egy férfi, aki nagyon sietett valahová, nekiment egy fiatal fiúnak, akinek a keze tele volt csomagokkal, majd megszidta, mintha a fiú lett volna a hibás. Egy járókelő látta, mi történt, segített a fiúnak felszedni a csomagokat, és adott neki egy dollárt, ezt mondva: „Remélem, ez kárpótol azért, ami történt.” A fiú, akinek szokatlan volt ez a kedvesség, megkérdezte: „Uram, ön Jézus?” „Nem – felelt a keresztyén ember –, csak egy követője.”

Más hívők úgy mutatják meg krisztusi lelkületüket, hogy önmérsékletet tanúsítanak, amikor ingerlik őket. Egy misszionárius Quitoban balesetet szenvedett. Egy nő, aki a jobboldali sávból balra fordult, a kocsija oldalának ütközött. Amikor kiszálltak az autóikból, a nő kiabált vele, sértegette a fajtáját és a népét, majd pofonvágta. Ahogy visszatért a kocsijához, megköszönte az Úrnak a Szent Szellem gyümölcsét, amit önuralomnak neveznek. Később ezt mondta: „Bár autómban csak csekély kár keletkezett, be kell vallanom, hogy a következő néhány napon azon gondolkodtam, vajon hogyan reagáltam volna, ha nincs velem az Úr.”

Dr. Ida Scruddernek, aki sok évig volt misszionárius orvos Indiában, nem volt bosszúálló természete. Egyszer egy muzlim megkérdezte tőle, miért van ez. Mielőtt válaszolhatott volna, egy hindu barátja, aki jól ismerte Dr. Scruddert, megadta a választ: „Nem tudod, miért? Azért, mert Dr. Ida Scrudder Istene türelmes és szeretetteljes, ő pedig olyan, mint az Istene.”²⁷

Mindnyájan szeretjük az Úr Jézust kedvességéért és könyörületességéért azok iránt, akik alacsony sorból származnak, és szeretjük azokat az embereket, akik hozzá hasonlóak. William Borden-t, aki gazdagságban és fényűzésben nőtt fel, gyakran találták mosogatás közben egy rossz hírű külvárosi utcában működő misszióban. Amikor egy brit evangelizátor hazatért Amerikából, valaki megkérdezte tőle: „Mi tette önre a legmélyebb benyomást az Egyesült Államokban?” Ő ezt válaszolta: „Az, hogy láttam William Borden-t, egy milliomos fiát, amint átkarol egy csavargót egy külvárosi misszióban.”

Paul Sandberg szintén olyan ember volt, aki nem követte hiába Mesterét. Egy napon belépett egy kávézóba, a pultnál leült egy forgószékre, és beszélgetésbe elegyedett a mellette ülő fickóval, akit Frednek hívtak. Paul, aki híres énekes volt, hívóként tanúbizonyságot tett Fred előtt, és végül abban a kiváltságban részesült, hogy az Úrhoz vezethette őt. Néhány hét múlva Fred megtudta, hogy rákos, és a végső stádiumban van. Paul rendszeresen meglátogatta egy lerobbant szanatóriumban, és elvégezte azt, ami a nővérek kötelessége lett volna. Azon az éjszakán, amikor Fred meghalt, Paul a karjában tartotta, és verseket idézett neki a Szentírásból. Ezt nevezem részvétnek.

Amikor egy kis japán közösség elhatározta, hogy kápolnát épít, az összes szomszédot felkeresték a tervvel, hogy lássák, van-e bármilyen kifogásuk ellene. Senkinek

sem volt. De mielőtt ténylegesen elkezdték volna a munkát, hallották, hogy van egy férfi, aki attól tart, hogy a kápolna beárnyékolja majd az udvarát. A keresztyének nem kötekedtek vele, amiért nem emelt kifogást korábban. Ehelyett fizettek az építésznek, hogy tervezze újra az épületet alacsonyabb tetővel. A szomszéd elégedett volt, mert nem fogják elvenni tőle a napfényt, ugyanakkor zavarba ejtette a keresztyének szívélyessége.

Ha olyanok vagyunk, mint az Úr Jézus, szeretetet és figyelmességet tanúsítunk az emberek iránt, legyenek bármilyen élethelyzetben. Az Elliot családban az volt a szokás, hogy reggeli előtt mindig imádkoztak az asztalnál. Egy reggel, amikor az apa éppen felolvasott a Bibliából, meghallotta a szemeteskukák zörgését az udvaron. Azonnal félretette a Bibliát, kinyitotta az ablakot, és vidáman köszöntötte a szemetest. Számára egyik munka sem volt szentebb, mint a másik. Nem tett különbséget a szent és a világi foglalkozás között.

A krisztusi lelkületre az élet minden területén van példa. Egy üzletember ezt mondta az egyik keresztyén konkurenséről: „Amikor vele kötsz üzletet, nincs szükség írásos szerződésre. Elég, ha a szavát adja.” Ez a vállalkozó sohasem írt szerződést az ügyfeleivel.

Egy futballbíró így nyilatkozott egyszer: „Amikor olyan mérkőzésen bírászkodom, ahol Tommy Walker is játszik, csak huszonegy játékosra kell figyelnem, nem huszonkettőre. Tommy soha nem szabálytalankodna.”

Amikor egy adótanácsadó azt mondta egyik ügyfelének, hogy ne valljon be egy nagy jövedelmet, biztosítva őt, hogy az adóhatóság soha nem fogja megtudni, a keresztyén ember ezt mondta: „Be kell vallanom a jövedelmemet. Keresztyén vagyok.” Hite hatással volt a pénzügyeire is.

Nem sokkal azután, hogy egy használtautó-kereskedő megtért, ezt mondta egy jó vevőnek: „Nincs most semmi

a telepen, amit jó szívvel eladnék önnek.” Egy használt-autó-telepen nem ez a jellemző eladói magatartás.

Egy keresztyén orvos megtagadta egy hamis biztosítási igény aláírását egy betege számára, amivel szitkok özönét vonta magára. Egy misszionárius poggyászát feltartóztatták a vámkezelésnél, mert a vámos kenőpénzt akart, a misszionárius pedig nem volt hajlandó fizetni.

Miután egy keresztyén szóbeli megállapodást kötött, hogy eladja a házat 250 000 dollárért, jön egy másik érdeklődő vevő, és felajánl érte 265 000 dollárt. Mit tegyen? A válasz a 15. zsoltár 4. versében található. Aki Istennél lakik, „esküjét nem vonja vissza, ha kárt vall is”. Inkább veszíts 15 000 dollárt, mint hogy elveszítsd a tisztességedet. Valld ugyanazt a hitet hétfőn, mint amit vasárnap vallottál.

Gyakran azokban látjuk a krisztusi lelkületet, akik legyőzték a megpróbáltatásokat. Egy keresztyén házaspárnak sok évi várakozás után végre gyermeke született. Sajnos a gyermek néhány hónap múlva meghalt apnoében (légzéskihagyás). A lelkész így emlékezett vissza az eseményt: „Ami leginkább kivívta csodálatomat és megindított, az a „Magasztaljátok Istenünket” című himnusz éneklése volt a templomban. Láttam az asszonyt, amint ott állt a férjével, és könnyek csorogtak a szeméből, de ő Istenre emelte tekintetét, arca tündökölt, és énekelte a himnuszt (5Mózes 32,3-4):

*Magasztaljátok Istenünket! Kőszikla Ő,
cselekvése tökéletes, minden útja igazságos.
Hű az Isten, nem hitszegő, igaz és egyenes Ő.*

Emlékszem Beverly West esetére is. Az orvos éppen akkor közölte vele, hogy rákos. És éppen akkor hallotta, hogy Gary Wilson kórházban van súlyos hasnyálmirigygyulladással. Beverly leült, és a következő levelet írta:

„Drága Gary, Beth és a család! Azt akarom, hogy tud-

játok, hogy naponta imádkozom értetek. Ismerjétek meg a titeket átölelő karok örök vigasztalását. Az Úr ereje és kegyelme tart titeket.

Amióta megállapították, hogy rákos vagyok, és kemoterápiára járok, sok időm van imádkozni. Ti vagytok a legelső a listámon.

Valaki, talán Amy Carmichael az „Arany holdénél”-ben (Gold by Moonlight) rámutatott, hogy a Filippi 3,10 versében az Úr Jézus feltámadásának ereje megelőzi a szenvedéseiben való részesedést. Kívánom, hogy mindnyájan ily módon ismerjük meg Krisztust. Kiváltságos dolog, ha részesedhetünk a Gecsemáné kertjében és a kereszten átélt szenvedéseiből, és ezt mondhatjuk az Ő ereje által: 'Ne az én akaratom legyen meg, hanem a tied.'

Krisztus szeretetének kötelékeiben,
John és Beverly

Most lássunk egy derűsebb történetet. Amikor egy orvos azt mondta egy keresztyénnek, hogy ki kell venni az egyik szemét és a helyére üvegszemet kell tenni, ő ezt mondta: „Kérem, doktor úr, olyat tegyen be, amivel hunyorítani is lehet.” Ez, barátaim, az alázatosság győzelme.

Valaki ezt írta: „Milyen szívderítő dolog arra gondolni, hogy bemutatjuk Krisztus tulajdonságait azoknak, akik keresik őt. Példamutató életmódjával a tanítvány vonzóvá teheti Urát mások számára. Pál levelében arra buzdította Titust, hogy tanítsa arra a szolgálakat, hogy járjanak uruk kedvében, 'hogyminden tekintetben vonzóvá tegyék az Istenről, Üdvözítőnkéről szóló tanítást' (Tit 2,10). Az embereknek nemcsak hallaniuk kell azt az igazságot, amit érdemes meghallgatni, hanem látniuk is kell azt az igazságot, amit érdemes követni.”

30. Rendkívüli élet

Michelangelo csendben állt a műtermében, kitartóan szemlélve egy márványtömböt. Végül egy barátja félbeszakította merengését, és megkérdezte tőle, miért tölt annyi időt a nyers kőtömb nézegetésével. Michelangelo arca felragyogott, és ezt mondta nagy elragadtatással: „Egy angyal van ebben a tömbben, és én ki akarom szabadítani.”

Ennek szellemi párhuzama van. Krisztus ott lakozik Isten minden gyermekében. Pál apostol mondta a kolosséiaknak: „*Krisztus bennetek van: reménysége az eljövendő dicsőségnek*” (Kol 1,27). A Galata 2,20-ban világossá tette, hogy Krisztus a hívőkben él. A világ azonban nem láthatja Őt, amíg ki nem szabadítjuk. Ez történik, amikor mi keresztyének istenfélő életünk által megjelenítjük Őt. Ez történik, amikor úgy beszélünk és cselekszünk, ahogy az Úr tenné. Ez történik, amikor az Úr Jézus Krisztus általunk munkálkodhat.

Krisztus felmutatása a világnak nem merülhet ki az istenfélő viselkedés elszigetelt cselekedeteiben. Ez legyen az életmódunk, a jellemző magatartásunk. Sokunkkal az a baj, hogy túl lassú a szellemi reagálásunk. Csodálatos lehetőségünk, hogy átlagon felüli élettel válaszoljunk. Csak később gondolunk arra, milyen nagy-szerűen beszélhettünk vagy cselekedhettünk volna, úgy, ahogyan Jézus tette volna. De mi elszalasztottuk ezt. Nem emelkedtünk felül a testies gondolkodásunkon.

A legtöbb ember sohasem utasította vissza az Úr Jézust. Azt utasították vissza, ahogy mi képviseltük Őt: hirtelen haragunkat, gúnyos szavainkat, mohóságunkat és büszkeségünket. Nem látják bennünk a krisztusi szeretetet, udvariasságot és irgalmasságot.

Hogyan jeleníthetjük meg következetesen Krisztust egy olyan világ számára, amely nem látja és nem ismeri Őt? Hogyan élhetünk az átlag fölött? A krisztusi szellemet úgy gyakorolhatjuk, hogy alázatosak, szolgálatkészek és önzetlenek vagyunk, és többre becsüljük a többi embert, mint magunkat. *A Felséges rejtekében lakhatunk* (Zsolt 91,1) azáltal, hogy az Úr közelében tartózkodunk, hogy inkább a szentélyben éljünk, mint az előcsarnokokban. Mi mindig az Úrral lehetünk elfoglalva.

„Mi pedig, miközben fedetlen arccal, mint egy tükörben szemléljük az Úr dicsőségét mindnyájan, ugyanarra a képre formálódunk át az Úr Szelleme által dicsőségről dicsőségre” (2Kor 3,18).

Minél többet szemléljük az Urat a Bibliában, annál inkább az Ő képére formál minket.

Jegyzetek

1. Major Ian Thomas: His Victorious Indwelling, Nick Harrison, Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House, 1999.
2. A félkegyelmű.
3. L.: R. C. Chapman - egy igazi testvér, Frank Holmes, Evangéliumi Kiadó és Chief Men Among the Brethren, Hy Pickering, London: Pickering & Inglis, 1931.
4. In All Their Afflictions, Murdoch Campbell, Resolis, Scotland.
5. The Way of Peace, H. A. Ironside, New York: Loizeaux Brothers, 1940. p. 176-177.
6. Ravi Zacharias.
7. Our Daily Bread, Grand Rapids, MI: Radio Bible Class.
8. The Flying Scotsman, Sally Magnusson, New York: Quartet Books, 1981.
9. The Flying Scotsman. p. 9-10.
10. The Flying Scotsman. p. 163-164.
11. The Flying Scotsman, p. 174.
12. Merrill C. Tenney, Philippians, Grand Rapids, Eerdmann Publishing Co., 1956. p. 60.
13. Adapted from „Living by Vows,” Christianity Today, October 8, 1990, pp. 38-90 and „Muriel’s Blessing,” Christianity Today, February 5. 1996. Robertson McQuilken.
14. Jim Haesemeyer.
15. Tragedy to Triumph, Frank Retief, Milton. Keynes, England: Word Publishing, 1994. p. 148.
16. The Pilgrim, E. Schuyler English, 1952 April. p. 2.
17. London: Banner of Truth Trust, 1970. p. 149.
18. Ravi Zacharias.
19. Tramp for the Lord, Corrie Ten Boom, Old Tappan, NJ: Fleming H. Revell Co., 1974, pp. 53-54.
20. Néhány illusztráció ebben a könyvben több ember tapasztalatából lett összeállítva.

21. L.: A győztes oldalán. Gladys Aylward élete. Magyarul: Jó Hír Iratmisszió.
22. Ravi Zacharias.
23. John Nelson Darby, Max S. Weremchuk, Neptune, NJ.: Loizeaux Bros, 1992. p. 149–150.
24. Adapted from Our Daily Bread, August 23, 2000.
25. Louise és J. B. Nicholson, Jr. engedélyével.
26. Daily Notes of the Scripture Union.
27. Our Daily Bread, 1993. February 9.

**Az EVANGÉLIUMI KIADÓ
2004-ben megjelent könyvei**

- M. Thomas, I.: Krisztus megtartó élete
Schaude, O.: Pedagógiai felfedezések a Bibliában
Oldham, C.: Kölcsönkapott gyermek
Strauch, A.: A férfi és nő egyenértékű,
de különböző
Fischbacher, E.: A halló fül + A tiszta szem
Gitt, W.: A csodálatos ember
St. John, P.: Onézimusz
Rossier, H.: Gondolatok Józsué könyve, Bírák
könyve és Ruth könyve alapján
Száműzetésben
Roy K.: A Genézis idején
Falk, H.: Krisztus Teste vagytok
Mücher, W.: Menekülés a tengeren át
Kammer, E.: Hogyan kapta csíkjait a zebra?
Junker, R.: D. L. Moody, egy világhírű
Fitt, A.: evangélista élete
Hunt, D.: Harc az elméért + Visszaszámlálás
Krisztus második eljöveteleig
Brinke, G. R.: Nőé + Krisztus hét szava a kereszten
Gitt, W.: Kezdetben volt az információ - 2.köt.
André, G.: Az Úr Jézus csodáinak szellemi
tanítása
Campbell: A keresztyén otthon + A nő helyzete
a Szentírás szerint
Spurgeon, C. H.: Mi a hit és hová vezet?
Spurgeon, C. H.: Tanács azoknak, akik az Úr Jézusnak
szeretnének szolgálni
Pearl, M.+D.: Gyermeket nevelni Isten félelmében
Rossier, H.: Példabeszédek könyve
Peters, B.: Jób könyvének magyarázata
Eszter könyvének magyarázata
Még minden jóra fordulhat

**Az EVANGÉLIUMI KIADÓ
2004-ben megjelent könyvei**

- M. Thomas, I.: Krisztus megtartó élete
Schaude, O.: Pedagógiai felfedezések a Bibliában
Oldham, C.: Kölcsönkapott gyermek
Strauch, A.: A férfi és nő egyenértékű,
de különböző
Fischbacher, E.: A halló fül + A tiszta szem
Gitt, W.: A csodálatos ember
St. John, P.: Onézimusz
Rossier, H.: Gondolatok Józsué könyve, Bírák
könyve és Ruth könyve alapján
Roy K.: Száműzetésben
Falk, H.: A Genézis idején
Mücher, W.: Krisztus Teste vagytok
Kammer, E.: Menekülés a tengeren át
Junker, R.: Hogyan kapta csikjait a zebra?
Fitt, A.: D. L. Moody, egy világhírű
evangélista élete
Hunt, D.: Harc az elméért + Visszaszámlálás
Krisztus második eljöveteleig
Brinke, G. R.: Nőé + Krisztus hét szava a kereszten
Gitt, W.: Kezdetben volt az információ - 2.köt.
André, G.: Az Úr Jézus csodáinak szellemi
tanítása
Campbell: A keresztyén otthon + A nő helyzete
a Szentírás szerint
Spurgeon, C. H.: Mi a hit és hová vezet?
Spurgeon, C. H.: Tanács azoknak, akik az Úr Jézusnak
szeretnének szolgálni
Pearl, M.+D.: Gyermeket nevelni Isten félelmében
Rossier, H.: Példabeszédek könyve
Peters, B.: Jób könyvének magyarázata
Eszter könyvének magyarázata
Még minden jóra fordulhat